

Klassieken op het internet

Alt-right en de racistische toe-eigening van de
Grieks-Romeinse oudheid

Phaedra Criaco

Masterproef aangeboden binnen de opleiding
master in de geschiedenis van de oudheid

Promotor: prof. dr. Toon Van Houdt

Academiejaar 2020-2021

11937 tekens

Ik verklaar me akkoord met de code of conduct van de faculteit Letteren
voor geloofwaardig auteurschap.

Dankwoord

Ik zou graag nog enkele mensen willen bedanken voor hun bijdrage aan mijn Masterproef. Allereerst mijn promotor prof. dr. Toon Van Houdt voor het aanbrenge van dit boeiende onderwerp en de begeleiding van mijn onderzoek. Een thema dat uitermate boeiend is maar ook niet altijd even makkelijk te verteren is.

Mieke en Jef omdat jullie mij steeds met raad en daad hebben bijgestaan op elk mogelijk moment, steeds met interesse en een kritisch oog. Mijn vrienden die steeds bereid waren om een luisterend oor te bieden of om na te lezen.

Als laatste mijn mama die mijn passie voor kunst, cultuur en de oudheid steeds is blijven voeden, maar dit moment niet mocht meemaken. Ik draag deze masterproef graag op aan jou.

Inhoud

Dankwoord	1
Lijst van afbeeldingen.....	3
Inleiding	4
DEEL 1: Alt-right	7
Inleiding	7
Alt-right in de Verenigde Staten	8
Het profiel van een alt-right aanhanger	11
Alt-right in Europa	13
DEEL 2: <i>Alt-right</i> en de klassieke oudheid	15
Inleiding	15
This is Sparta!	18
Is this Sparta?.....	19
Westen versus Oosten.....	20
In dialoog met Plato.....	21
Een genuanceerder dialoog.....	23
De val van Rome	27
Etnische vraagstukken	31
Van memes tot namen	34
Alt-right of Nazi-Duitsland?.....	39
Conclusie	41
Bibliografie	43
Bronnen	43
Secundaire literatuur	43

Lijst van afbeeldingen

Figuur 1 logo van de Nederlandse partij Forum voor Democratie	5
Figuur 2 percentages uit een studie naar het profiel van alt-right aanhangers	12
Figuur 3 poster met beeld Julius Caesar	15
Figuur 5 poster met beeld jonge Hercules	15
Figuur 4 poster met beeld Apollo Belvedere	15
Figuur 6 Identity Europa voor het Parthenon in Nashville, VS.....	16
Figuur 7 foto bestorming Capitol hill	18
Figuur 8 foto rally Berkeley 2017	18
Figuur 9 voorpagina van de meest recente uitgave van The Occidental Quarterly.....	22
Figuur 10 bericht op de website Voat.....	27
Figuur 11 bericht op de website Voat.....	28
Figuur 12 bericht op de website Voat.....	28
Figuur 13 bericht op 4Chan	31
Figuur 14 enkele reacties op het artikel van Bond op Hyperallergic	33
Figuur 15 memes met Pepe the Frog	34
Figuur 16 memes op de website Voat.....	35
Figuur 17 voorbeelden van memes met het citaat toegeschreven aan Aristoteles	36
Figuur 18 het profiel The Noticer op Telegram.....	37
Figuur 19 Twitter van Milo Yiannopoulos	37
Figuur 20 artikel van 'Virgil' op Breitbart	37
Figuur 21 Hitler naast een kopie van de Discobolus in München.....	39
Figuur 22 pamflet 'Unite the Right Rally' Charlottesville 2017	40
Figuur 23 vlag met arend en roedenbundel	40

Inleiding

“Quo usque tandem factionem cartellum et officiorum machina patientia nostra abutitur, dum navis pretoria resurrectionis ad profiscendum parata est.”

Met deze woorden opende Thierry Baudet zijn speech in de Nederlandse Tweede Kamer op 28 maart 2017. Hij vertaalde de passus als volgt: “Hoelang stelt het partijkartel en de baantjescarrousel ons geduld nog op de proef, terwijl het vlaggenschip van de renaissancevloot klaar ligt?”

Het is een aanpassing van de openingszin uit Cicero’s eerste redevoering tegen Catilina.¹ Het Latijn van Baudet wemelt hier van de fouten, maar het geeft wel zijn interesse aan in de klassieke oudheid. In de VS steekt ook Steve Bannon, adviseur van voormalig president Trump, zijn belangstelling voor de klassieke oudheid niet onder stoelen of banken. Hij heeft zelfs plannen voor een gladiatorenschool, al moest hij die opbergen nadat hij geen toestemming kreeg om zijn school te openen in een klooster nabij Rome. Of denk in België aan Bart De Wever die al eens een Latijns citaat laat passeren in een speech.²

Baudet, Bannon en De Wever zijn zeker niet de enige politici die graag verwijzen naar de klassieke oudheid. Rechtse politici halen al eens graag inspiratie bij de Romeinen en de Grieken. Deze casus van Thierry Baudet is op een bepaalde manier toch een buitenbeentje. Baudet is een politicus van de radicaal rechtse partij *Forum voor Democratie*, die als logo een Griekse tempel draagt. Baudet wordt ook regelmatig naar voren geschoven als aanhanger of boegbeeld van *alternative-right*, beter gekend als *alt-right*.³

¹ Originele zin: Quo usque tandem abutere, Catilina, patientia nostra?
In heaven’s name, Catiline, how long will you take advantage of our forbearance?
Cicero, In Catilinam, Oratio in L. Catilinam Prima, 1.

² Fik MEIJER, *De sluier van Cicero, van Catilina tot Baudet* Amsterdam: Athenaeum-Polak & Van Genneep, 2018; Dimitri TOKMETZIS, Dennis L’AMI en Mick VAN BIEZEN, “Thierry Baudet ontmoette in het geheim een Amerikaanse racist van Alt-right”, *De Correspondent*, 2017, < <https://decorrespondent.nl/7738/thierry-baudet-ontmoette-in-het-geheim-een-amerikaanse-racist-van-alt-right/376817386-2d11d76b> >, geraadpleegd op 10/05/2021.

Maarten DE POURCQ, “De Romeinen van Bart De Wever. Klassieke referenties in de hedendaagse politieke cultuur”, *Lampas. Tijdschrift voor classici*, 48/4, 2015, 411-423.

IRO, “Volgelingen van Steve Bannon moeten abdij in Italië verlaten”, *De Standaard*, 29/07/2021.

³ Dimitri TOKMETZIS, Dennis L’AMI en Mick VAN BIEZEN, “Thierry Baudet ontmoette in het geheim een Amerikaanse racist van Alt-right”, *De Correspondent*, 2017, < <https://decorrespondent.nl/7738/thierry-baudet-ontmoette-in-het-geheim-een-amerikaanse-racist-van-alt-right/376817386-2d11d76b> >, geraadpleegd op 10/05/2021.

Figuur 1 logo van de Nederlandse partij Forum voor Democratie

Alt-right is een rechtse groepering die zijn naam kreeg in 2008 en aan terrein won in de Verenigde Staten in de aanloop naar de presidentsverkiezing van 2016. Deze groepering bevindt zich voornamelijk op fora op het internet. Ook *alt-right* toont belangstelling voor de klassieke oudheid. De aanname dat Baudet een aanhanger van *alt-right* is, is echter niet zo rechtlijnig. Deze casus doet daarom verschillende vragen rijzen zoals wat is *alt-right*? Bestaat *alt-right* overal of is het regio gebonden? Is een rechtse politicus zoals Baudet ook *alt-right*?

Deze vragen zullen in dit onderzoek kort worden behandeld, maar de focus van dit onderzoek zal liggen op de belangstelling voor de klassieke oudheid bij *alt-right*. Waar komt deze interesse vandaan, hoe komt deze tot uiting en wat zijn hun belangrijkste inspiratiebronnen? Deze vragen zal deze studie trachten te beantwoorden.

Dit onderzoek zal bestaan uit twee luiken. In het eerste luik zal een definitie van *alt-right* aan bod komen en zal de groepering verder in context geplaatst worden. Het contextualiseren van *alt-right* gebeurt aan de hand van een literatuurstudie. In het tweede luik volgt dan het onderzoek naar het gebruik van de klassieke oudheid door *alt-right*. In dit onderdeel staan internetbronnen centraal, die verschijnen op sociale media zoals *Twitter* maar ook op fora zoals *4chan* en *Reddit* en artikels op *alt-right* websites. Voor dit deel werden de berichten en artikels in vijf categorieën opgedeeld. In elk van deze categorieën staat één inspiratiebron van *alt-right* centraal. Deze berichten zullen getoetst worden aan de vakliteratuur omtrent de klassieke oudheid en bronnen betrokken waar nodig, die zijn voornamelijk literair van aard. Op basis daarvan zal een inschatting worden gemaakt of de manier waarop *alt-right* omgaat met de klassieke oudheid juist is en of het gaat om gebruik of misbruik van de bronnen. Staan er effectief vormen van xenofobie of racisme in de klassieke bronnen die *alt-right* gebruikt? Als laatste volgt nog een hoofdstuk over de parallellen met het nazisme en fascisme onder Mussolini.

Het gebruik van internetbronnen brengt echter verschillende moeilijkheden met zich mee. Veel van de berichten die er te vinden zijn/die op het net geplaatst worden, zijn vluchtig van aard, ze verdwijnen al even snel als ze verschijnen. Websites zoals *4chan* verwijderen berichten ook na bepaalde tijdsintervallen.

Gebruikers kunnen zelf berichten verwijderen of die van anderen rapporteren en laten verwijderen omwille van aanstootgevende inhoud. De laatste jaren zetten sociale media en de website *Reddit* veel middelen in om haatdragende berichten te verwijderen, waarschuwingen te plaatsen bij bepaalde pagina's en accounts te verwijderen of gebruikers toegang tot het platform te verbieden. Groepen met extreem gedachtegoed zoals *alt-right* veranderen daarom constant van platform, verhuizen naar het *dark web* en zoeken manieren om aanwezig te blijven online. Het *dark web* is onderdeel van het *deep web*, de websites die niet meteen verschijnen bij je zoekresultaten op bijvoorbeeld google. Op het *dark web* zijn websites te vinden met een duistere kant; via het *dark web* gebeuren ook vaak illegale transacties.⁴ Voor enkele websites zoals *Gab*, de nieuwe *Twitter* zonder censuur die werd gecreëerd door *alt-right* of *Reddit* heb je een account nodig om berichten te kunnen lezen.

Naast de uiteenzetting van *alt-right* en hun omgang met de klassieke oudheid, komt de beweging van classici online die hiertegen in verweer gaan aan bod in deze paper. Met hun onderzoek proberen zij het vertekende karakter van de receptie van de klassieke oudheid bij *alt-right* aan de kaak te stellen. Hun grootste doel is mensen die op het pad naar *alt-right* zitten juiste informatie te geven en op een juiste manier naar de oudheid te doen kijken. Het huidige onderzoek omtrent de interesse van *alt-right* in de klassieke oudheid online bleef tot voor kort beperkt tot een studie omtrent misogynie van de Amerikaanse classica Donna Zuckerberg met haar werk *Not all dead white men*⁵, maar dit bracht een hele reeks classici ertoe zich te verdiepen in de materie. De resultaten van deze classici verschenen in korte online artikels gericht op een breed publiek zoals het artikel *Beware of Greeks Bearing Gifts: How Neo-Nazis and Ancient Greeks Met in Charlottesville* van McCoskey.⁶ Dit onderzoek geeft een stand van zaken weer binnen het onderzoeksveld.

⁴ *Wat is het dark web?*, NPO kennis, < https://npokennis.nl/longread/7642/wat-is-het-dark-web?at_medium=sl&at_campaign=ntr_npo_kennis_longreads&at_platform=google >, geraadpleegd op 12/07/2021.

⁵ Donna ZUCKERBERG, *Not All Dead White Men, Classics and Misogyny in the Digital Age*, Cambridge: Harvard University Press, 2018.

⁶ Denise Eileen MCCOSKEY, "Beware of Greeks Bearing Gifts: How Neo-Nazis and Ancient Greeks Met in Charlottesville", *ORIGINS. Current Events in Historical Perspective*, 11/11, 2018.

DEEL 1: Alt-right

Inleiding

Alt-right of *alternative right*, het is een term die erg actueel is. Er komen steeds meer artikels in de krant over extreemrechtse groeperingen. Het is een begrip dat in de media steeds vaker wordt gebruikt voor alles wat met online extreemrechtse haatberichten te maken heeft, maar wat is *alt-right* nu juist?

Bij een opzoeking in een woordenboek stuit je bijvoorbeeld op deze definitie in de *Oxford English Dictionary*: “In the United States: a right-wing ideological movement characterized by a rejection of mainstream politics and by the use of online media to disseminate provocative content, often expressing opposition to racial, religious, or gender equality.”⁷ Hier komen enkele typische thema’s naar boven zoals ras, religie en gender. Deze definitie blijft wel erg breed, dus wat maakt *alt-right* nu juist *alt-right*?

Bij een verdere verdieping in het thema blijkt al gauw dat dit niet helemaal duidelijk is. Toch hebben enkele organisaties en academici een poging ondernomen om een heldere omschrijving te geven van *alt-right*. Het Southern Poverty Law Center is een van deze organisaties. De leden van dit centrum houden zich voornamelijk bezig met het informeren van mensen en bijhouden van informatie omtrent haatgroepen en extreme groeperingen zoals neonazi’s. Zij omschrijven *alt-right* als volgt: “The Alternative Right, commonly known as the “alt-right,” is a set of far-right ideologies, groups and individuals whose core belief is that “white identity” is under attack by multicultural forces using “political correctness” and “social justice” to undermine white people and “their” civilization.”⁸ Deze definitie sluit aan bij die van veel organisaties en academici die zich bezighouden met het thema.

In het boek *The International Alt-right* komen we dan weer volgende definitie tegen:

“We define the International “Alternative Right” as an international set of groups and individuals, operating primarily online though with offline outlets, whose core belief is that “white identity” is under attack from pro-multicultural and liberal elites and so-called “social justice warriors” (SJWs) who allegedly use “political correctness” to undermine Western civilisation and the rights of white males.”⁹

⁷ Alt-Right in Oxford English Dictionary, Oxford University Press. <https://www-oed-com.kuleuven.ezproxy.kuleuven.be/view/Entry/66413266?redirectedFrom=alt-right#eid>

⁸ *Alt-Right*, < <https://www.splcenter.org/fighting-hate/extremist-files/ideology/alt-right> >, geraadpleegd op 08/02/2021.

⁹ Patrik HERMANSSON, David LAWRENCE, Joe MULHALL e.a., *The International Alt-Right. Fascism for the 21st Century?*, s.l.: Routledge, 2020.

De term *alt-right* op zich werd geïntroduceerd in 2008 door nationalistisch activist en hoofd van het *National Policy Institute*, Richard Spencer. Hij wordt vaak gezien als een centraal persoon in de *alt-right* beweging. Het concept ontstond tijdens zijn werk bij *Taki's Magazine*, opgericht door de controversiële en rechtse auteur Taki Theodoracopulos. Onder Spencer werd het magazine extremer en controversiëler dan voordien. Zo gaf het een stem aan onder andere de extreemrechtse activist Jared Taylor. Het is in deze periode dat de term *alt-right* voor het eerst werd gebruikt, al was het op dit moment nog een term met een erg brede inhoud. Na zijn werk bij *Taki's Magazine*, begint Spencer zijn eigen website: *Alternative Right*.¹⁰

In de praktijk bestaat *alt-right* voornamelijk uit anonieme internetgebruikers op platformen zoals *4chan*, *Reddit* en *Twitter*. Het is ook niet één groep maar een verzameling van subgroepen die rond enkele centrale thema's te plaatsen zijn. Racisme, *white supremacy*, anti-semitisme en misogynie zijn enkele van de veelbesproken *topics* op fora gebruikt door *alt-right* subgroepen. Een echte leider is er niet, al komen er naast Spencer toch enkele namen in de spotlight zoals Jared Taylor of Milo Yiannopoulos.

Ondanks de introductie van de term *alt-right* in 2008 is het exacte ontstaansmoment van de groepering moeilijk vast te pinnen door de veelheid aan blogs, websites en fora waarop aanhangers/leden hun ideeën verspreiden. Om toch enige orde aan te brengen spreekt men in de vakliteratuur vaak van twee groepen. Aan de ene kant hebben we *alt-right* en aan de andere kant *alt-lite*. Wat is het verschil tussen de twee? *Alt-right* maakt op het internet duidelijk dat hun ideaal de creatie is van een *white ethnostate*, een staat waarin enkel blanke mensen wonen. *Alt-lite* daarentegen deelt dezelfde ideeën over ras maar houdt deze mening wat meer op de achtergrond en is minder extreem. Zij zijn voor meer rechten en macht in handen van blanken maar dit hoeft niet in een aparte staat.¹¹

Meestal wordt *alt-right* gezien als een Amerikaans fenomeen maar zijn/haar aanwezigheid in Europa breidt steeds verder uit. Maar eerst wat meer over de Amerikaanse beweging.

Alt-right in de Verenigde Staten

Bij *alt-right* in de Verenigde Staten is er één politieke figuur die niet meer weg te denken is: Donald Trump. Een aanhanger van *alt-right* is hij zelf niet meteen. Nee, het is *alt-right* die Trump naar voren schuift als een soort boegbeeld. *Alt-right* is prominenter naar de voorgrond gekomen tijdens de aanloop naar de

¹⁰ Richard Bertrand Spencer, Southern Poverty Law Center, < <https://www.splcenter.org/fighting-hate/extremist-files/individual/richard-bertrand-spencer-0> >, geraadpleegd op 08/02/2021; George HAWLEY, *Making sense of the alt-right*, New York: Columbia University Press, 2017.

¹¹ Patrik HERMANSSON, David LAWRENCE, Joe MULHALL e.a., *The International Alt-Right. Fascism for the 21st Century*; George HAWLEY, *Making sense of the alt-right*.

verkiezing van de voormalige president in 2016. Door zijn vaak niet altijd even politiek correcte uitspraken, werd hij al gauw op een voetstuk geplaatst door *alt-right* aanhangers.

Wat ging vooraf aan het hoogtepunt van de beweging in 2016? Er zijn drie fasen te herkennen in de ontwikkeling van *alt-right*. In een eerste fase die geplaatst wordt omtrent 2008, verschenen berichten in verschillende online tijdschriften zoals *Radix*, *The Right Stuff*, *Counter-Currents* en *American Renaissance*. De website *AlternativeRight.com* werd opgericht in 2010 door Spencer.

De beweging kende een terugval nadat Spencer besluit om in 2012 zijn website stop te zetten en in 2014 lijkt *alt-right* volledig verdwenen. Dit wordt gezien als de tweede fase omdat de aanhangers niet meer blij waren met de naam *alt-right*. Volgens Spencer verloor de term zijn originele betekenis en evolueerde die van een paraplueterm voor mensen die niet achter het typische conservatieve rechts stonden naar een term die enkel geassocieerd werd met politiek omtrent de blanke identiteit. Nadat Spencer afstand nam van zijn website *Alternative Right*, kwam een tweede versie van de website onder Liddell en Nowicki. Zij waren niet die sterke figuren die in staat waren om het platform draaiende te houden en interesse ebde al gauw weg.

Vanaf 2015, de derde fase, was er echter al opnieuw activiteit op sociale media en dit gebeurde verbazingwekkend genoeg opnieuw onder de term *alt-right*. #AltRight won opeens aan populariteit op de website Twitter, maar de berichten verschillen erg van de artikels die verschenen op de website van Alternative Right. Spencer en andere vroege *alt-right* aanhangers probeerden een sterke intellectuele ondertoon te geven aan hun artikels. Deze tendens verdwijnt bij de terugkeer van *alt-right*. De berichten worden vulgair en openlijk haatdragend met als onderwerpen ras, religie, etniciteit en gender. Veel van hun ideeën sluiten volledig aan bij die van andere witte suprematie groepen zoals de KKK, maar de verpakking ziet er anders uit. Door de sterke aanwezigheid van humor en ironie in de aanpak van alt-right onderscheiden ze zich van andere ‘witte supremacisten’.¹² Hun succes was compleet bij het ontstaan van het zogenoemde *trolling*, uitgevoerd door *internet trolls*. “An Internet troll is someone who fosters discord online, provoking strong emotional reactions from readers and often changing the topic of conversation. Trolling does not always have an obvious political purpose; a troll may be looking for nothing but a moment of nihilistic amusement.” Deze *trolls* zijn niet enkel verbonden aan *alt-right*, maar als ze dat zijn gebruiken

¹² George HAWLEY, *Making sense of the alt-right*.

ze strategieën en vaste vormen van vernedering die ze elkaar aanleren op hun fora. Het is een fenomeen dat voornamelijk voorkomt op de website Twitter.¹³

Naast het opkomen van *trolls* gaat de nieuwe bloei van *alt-right* gepaard met nog enkele nieuwe internetfenomenen. Als eerste is er het figuurtje Pepe the frog, een kinderlijke tekening van een kikker die een voorbeeld is van een zogenaamde internet *meme*. Pepe schapte het uiteindelijk tot mascotte van de *alt-right* beweging, al is de reden hiervoor niet helemaal duidelijk.

Maar wat is nu juist een *meme*? Het woord *meme* is een term uit de biologie die voor het eerst gebruikt werd door Richard Dawkins in 1976. Volgens Dawkins is een *meme* een unit van culturele overdracht waar imitatie een centrale rol in speelt. Voorbeelden hiervan zijn oorwurmen, slogans of de laatste mode in kleding. Hoe komt deze definitie overeen met wat we vandaag kennen als een internet *meme*? Door deze verschuiving van de term naar het internet en het groeiende gebruik ervan verschoof de betekenis ervan. Ook Dawkins zelf herbekeek zijn definitie maar hij en vele anderen lijken niet tot een korte definitie te komen voor een internet meme. Carlos Mauricio Castaño Díaz trachtte het toch samen te vatten:

“An internet meme is a unit of information (idea, concept or belief), which replicates by passing on via Internet (e-mail, chat, forum, social networks, etc.) in the shape of a hyper-link, video, image, or phrase. It can be passed on as an exact copy or can change and evolve. The mutation on the replication can be by meaning, keeping the structure of the meme or vice versa. The mutation occurs by chance, addition or parody, and its form is not relevant. An IM depends both on a carrier and a social context where the transporter acts as a filter and decides what can be passed on. It spreads horizontally as a virus at a fast and accelerating speed. It can be interactive (as a game), and some people relate them with creativity. Its mobility, storage, and reach are web-based (Hard disks, cell phones, servers, cloud, etc.). They can be manufactured (as in the case of the viral marketing) or emerge (as an offline event taken online). Its goal is to be known well enough to replicate within a group.”¹⁴

Deze memes zijn niet enkel populair bij aanhangers van *alt-right*, ze worden gebruikt door een groot deel van de jongeren op het internet en zijn razend populair. Ze gaan over erg verschillende thema's en zijn meestal erg onschuldig. *Alt-right* gebruikt deze *memes* echter om woorden en ideeën te introduceren bij een breed publiek. Ze worden verspreid door *trolls*. Eens ze verspreid zijn geraakt op sociale media zoals

¹³ Ibidem.p19-20

¹⁴ Carlos Mauricio CASTAÑO DÍAZ, "Defining and characterizing the concept of Internet Meme", *CES Psicología*, 6/2, 2013, 82-104.

Twitter, worden ze opgepikt door mensen zonder banden met *alt-right* en bereiken ze uiteindelijk erg veel lezers. Dit brede publiek, meestal witte personen, worden door *alt-right* aanhangers *normies* genoemd.

Daarnaast is er nog de uitspraak *swallow the red pill* die erg vaak terugkomt in berichten van *alt-right* aanhangers. Het is een zin afkomstig uit de film *The Matrix*, waarin het hoofdpersonage Neo wordt gevraagd om te kiezen tussen een blauwe en een rode pil. Hij kiest de rode pil die symbool staat voor de harde en koude waarheid. Aanhangers van *alt-right* zeggen dat zij de rode pil kozen en zo de waarheid zien van wat gaande is in de samenleving, dit voornamelijk over de positie van de vrouw.¹⁵

Het profiel van een alt-right aanhanger

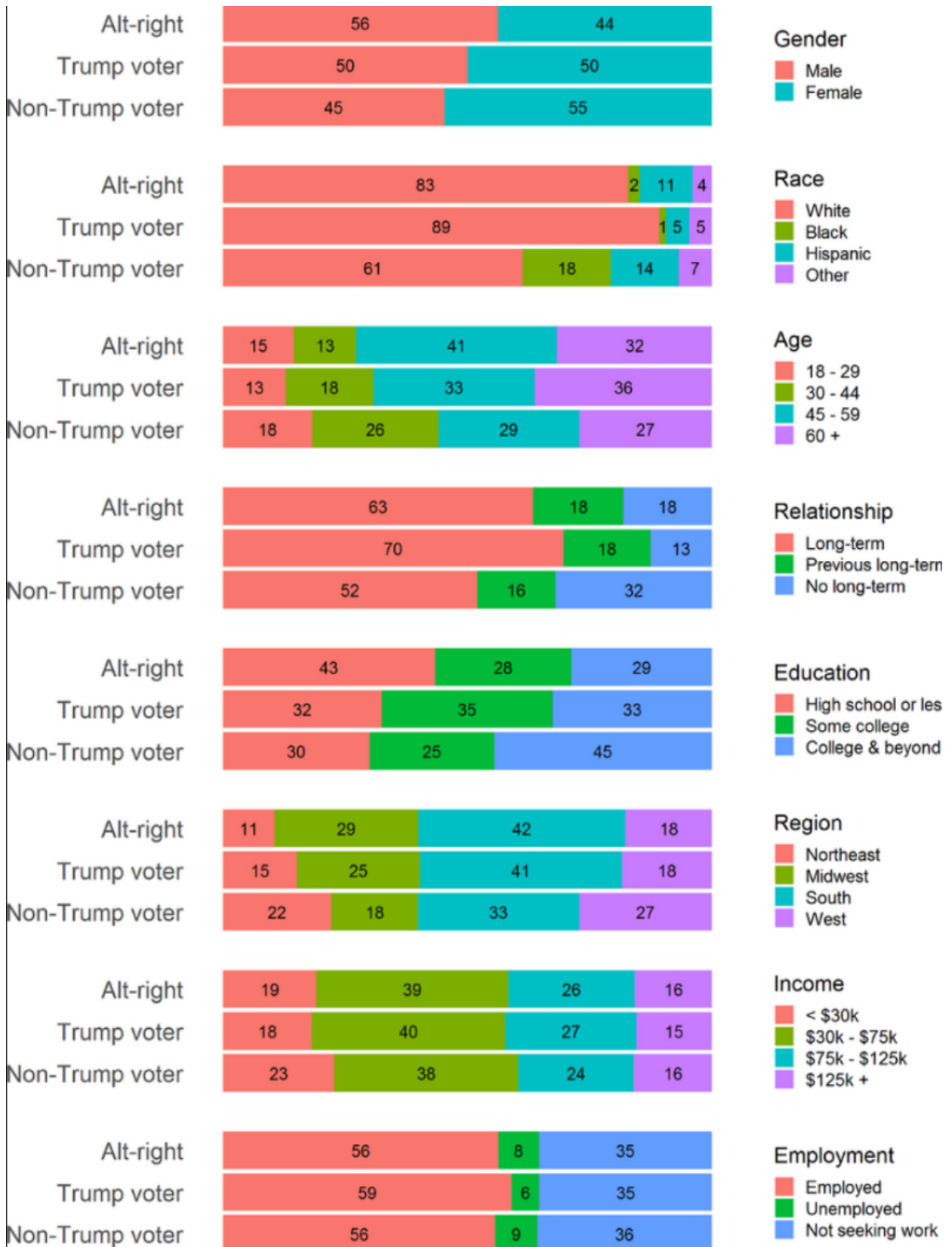
Wat is nu het profiel van de gemiddelde *alt-right* aanhanger? Enkele studies van 2016 hebben het over een moeilijk af te lijnen groep, er is niet één officieel platform en er zijn geen duidelijke criteria om aan te duiden wie lid is. In 2019 verscheen een studie van Forscher en Kteily waarin werd getracht een psychologisch profiel op te stellen van *alt-right* leden in de VS. In deze studie werd aan de hand van interviews en enquêtes het percentage *alt-right* aanhangers bepaald. Deze getallen werden vergeleken met het percentage Trump-stemmers en met niet Trump-stemmers.

Op basis van deze enquêtes schatten Forscher en Kteily dat 6% van de bevolking in de VS zich identificeert als *alt-right*, dat is 10% van de Trump-stemmers. 83% van deze groep is blank en 43% behaalde een diploma secundair onderwijs of minder.

Wat voor de onderzoekers als een verrassing kwam, is dat er onder de *alt-right* aanhangers veel vertrouwen is in de politiek. Dit zou wel kunnen verklaard worden door het feit dat de enquêtes werden afgenomen tijdens het presidentschap van Donald Trump. Het wantrouwen in de mainstream media ligt dan weer zoals verwacht erg hoog.¹⁶

¹⁵ George HAWLEY, *Making sense of the alt-right*; Alexandra MINNA STERN, *Proud Boys and the White Ethnostate. How the Alt-right is warping the American Imagination*, Boston: Beacon Press, 2019.

¹⁶ Patrick S. FORSCHER en Nour S. KTEILY, "A psychological Profile of the Alt-Right", *Perspectives on Psychological Science*, 15/1, 2020, 90-116.

Figuur 2 percentages uit een studie naar het profiel van alt-right aanhangers

Alt-right in Europa

Hoe zit het met de *alt-right* beweging in Europa? Hiervoor moeten we wat terug in de tijd, naar de oprichting van ENR. ENR is een acroniem voor *European New Right* en het ontstaan kan geplaatst worden bij de ideeën van de Franse extreemrechtse filosoof Alain de Benoist en zijn organisatie GRECE (*Groupement de recherche et d'études pour la civilisation européenne*), die werd gesticht in 1968.

De belangrijkste punten van *European New Right* zijn moderniteit en intellectualiteit. Nieuw rechts in Europa gaat in tegen de bestaande conservatieve politiek en is in feite op zoek naar de zogenaamde 'Europese identiteit'.¹⁷

ENR wordt gezien als een belangrijke inspiratiebron zijn voor het Amerikaanse *alt-right*. Er zijn wel wezenlijke verschillen tussen de twee. ENR kreeg in de VS een eigen karakter en zo ontstond het Amerikaanse fenomeen *alt-right*. Volgens sommigen kent *alt-right* stilaan navolging in Europa. Rob May en Matthew Feldman beschrijven het als volgt: "While there is no doubt that the Alt-Right was originally, and remains predominantly, an American phenomenon, there is more to it than that. Needless to say, the internet connects across national borders, and AltRights [sic] white supremacy is similarly transnational (if heavily weighted toward Anglophone countries like the US and Britain, together responsible for more than half of the global site visitors to The Daily Stormer)." *The Daily Stormer* is een neonazistische website die werd opgericht door Andrew Anglin. De mensen bij *The Daily Stormer* beschouwen zichzelf ook als een *alt-right* platform.¹⁸

De Zweedse ondernemer Daniel Friberg wordt hier als een van de belangrijkste figuren gezien voor *alt-right* in Europa. Hij is CEO van uitgeverij Arktos, één van de grootste verspreiders van extreemrechtse en *alt-right* boeken ter wereld. Volgens May en Feldman kent Europa ook een langere traditie op het vlak van extreem-rechtse politiek waar manifestaties op straat ook deel van uitmaken. Daarin verschilt Europa dus van de VS waar de beweging zich vooral op het internet beweegt.¹⁹

Uit een studie uitgevoerd op basis van data verzameld op Twitter in 2018 kwamen ook de banden van *alt-right* in de VS met Duitsland, Nederland en het Verenigd Koninkrijk duidelijk aan het licht. Toch schreef

¹⁷ Patrik HERMANSSON, David LAWRENCE, Joe MULHALL e.a., *The International Alt-Right. Fascism for the 21st Century?*

¹⁸ Andrew Anglin, Southern Poverty Law Center, < <https://www.splcenter.org/fighting-hate/extremist-files/individual/andrew-anglin> >, geraadpleegd op 15/07/2021.

¹⁹ Rob MAY en Matthew FELDMAN, "Understanding the Alt-Right. Ideologues, 'Lulz' and Hiding in Plain Sight", in: Maik FIELTIZ en Nick THURSTON (red.), *Post-Digital Cultures of the Far Right Online Actions and Offline Consequences in Europe and the US*, Bielefeld: transcript-Verlag, 2019, 25-36.

John Morgan, zelf aanhanger van *alt-right* en actief op de website *Counter-Currents*, dat de beweging inherent Amerikaans is: “the Alt Right is a uniquely American creation that can’t be exported wholesale into other cultural contexts, just as the European New Right is something very particular to Western Europe. I understand that, given all the media attention it’s been receiving lately, there’s a temptation to adopt the term “Alt Right” universally. I, however, insist on viewing the Alt Right as something exclusively American, and the New Right as something particularly European.”²⁰ Volgens Ico Maly daarentegen is dit aan het veranderen en wordt er aan de hand van berichten op het internet uit Rusland, Zweden, Frankrijk en verschillende andere Europese landen getracht een internationale alt-richtinfrastructuur op te richten..²¹

Alt-right wint zeker aan plaats in Europa maar het is nog een zeer nieuw gegeven waar ook slechts weinig onderzoek naar werd gedaan en grote onenigheid over bestaat. Dit probleem leidde tot de keuze om in deze masterproef de focus van het onderzoek vooral op de VS te leggen.

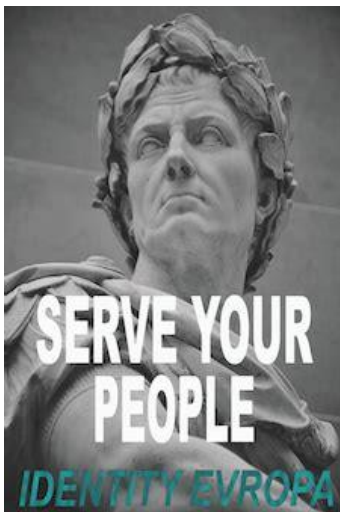
²⁰ *Alt Right versus New Right*, Counter-Currents Publishing, < <https://counter-currents.com/2017/02/alt-right-versus-new-right/> >, geraadpleegd op 10/05/2021.

²¹ Ico MALY, *Nieuw Rechts*, Berchem: EPO, 2018.p 147

DEEL 2: *Alt-right* en de klassieke oudheid

Inleiding

In 2016 startte de Amerikaanse *alt-right* groep *Identity Evropa*²² met een nieuwe campagne: #ProjectSiege. De leden ervan deelden posters en flyers uit in verschillende universiteiten in de VS. De posters droegen titels als “Protect Your Heritage” en “Our Future Belongs to Us”, en op de achtergrond stonden foto’s van witte marmeren beelden. Zo staat op één poster de Apollo Belvedere, op een andere een beeld van Hercules, en ook een standbeeld van Julius Caesar was terug te vinden. Deze op het eerste gezicht vrij onschuldige slogans zijn eigenlijk uitingen van racistische ideeën en vertolken de opvatting dat het blanke ras boven alle andere verheven is.

Figuur 3 poster met beeld Julius Caesar

Figuur 5 poster met beeld Apollo Belvedere

Figuur 4 poster met beeld jonge Hercules

Hier schuilt ook een verschil met de antifeministische kant van *alt-right*. Zoals Zuckerberg en McCoskey aangeven, gebruiken mensen uit de *alt-right* beweging passages uit bijvoorbeeld Ovidius waar effectief vrouwonvriendelijke ideeën in staan. Ze halen deze uit hun oorspronkelijke context of gaan die passages uitkiezen die in hun straatje passen. Bij de racistische en antisemitische berichten is dit minder eenduidig. Het concept ras en racisme is een complex gegeven binnen de klassieke oudheid. Er heerst discussie of deze concepten toen al dan niet bestonden. De berichten rond racisme die aangevuld worden met symbolen, filosofie of literatuur uit de klassieke oudheid zijn gebouwd op subtielere noties. In de klassieke literatuur

²² Identity Evropa werd opgericht in 2016 door Nathan Damigo en veranderde van naam in 2019 naar American Identity Movement. Sinds november 2020 is de groep niet meer actief.

staan vrouwonvriendelijke passages. Racisme of de idee van een verheven westerse cultuur daarentegen wordt tussen de regels gelezen. Ze komen zelden rechtstreeks uit teksten uit de oudheid.²³

De attestaties van gebruik en misbruik van de oudheid die volgen in de komende voorbeelden zijn al op verschillende manieren aangehaald en beschreven door classicisten in de VS. In november 2016 verscheen het artikel van Donna Zuckerberg *How to be a Good Classicist Under a Bad Emperor*; dit artikel werkte als een katalysator. In dit artikel meldt ze het misbruik van klassieke oudheid door *alt-righters* op vlak van misogynie en roept andere classicisten op om dit niet zomaar te laten gebeuren. Verschillende andere classicisten volgden haar voorbeeld en diepten dit thema verder uit.²⁴

Figuur 6 Identity Europa voor het Parthenon in Nashville, VS.

In 2018 verscheen, ook van de hand van Zuckerberg, *Not All Dead White Men*. Ook hier lag de focus op misogynie bij *alt-right* en de rol van de klassieke oudheid. De grootste inspiratiebronnen uit de oudheid voor deze mannen zijn het stoïcisme en voornamelijk Marcus Aurelius en Ovidius en de *Ars Amatoria*.²⁵

Zij en enkele andere classicisten schreven nog enkele artikels die onder andere verschenen op de website *Eidolon*. In 2017 richtte Curtis Dozier de website *Pharos. Doing Justice to the Classics* op. Op deze website

²³ Curtis DOZIER, C., Eileen MCCOSKEY, D., & Donna ZUCKERBERG. (2018) Classics and the Alt-Right Conundrum/Interviewer: J. Vinās-Nelson. History Talk, Origins. Current Events in Historical Perspective.

²⁴ *How to Be a Good Classicist Under a Bad Emperor*, *Eidolon*, < <https://eidolon.pub/how-to-be-a-good-classicist-under-a-bad-emperor-6b848df6e54a> >, geraadpleegd op 20/11/2020.

²⁵ Donna ZUCKERBERG, *Not All Dead White Men*, *Classics and Misogyny in the Digital Age*.

worden zo veel mogelijk berichten van *alt-right* en andere rechtse bewegingen online met een link naar de klassieke oudheid gearhiveerd en becommentarieerd. Deze artikels worden geschreven voor een breed publiek, waardoor de analyses vaak aan het oppervlak blijven.

Bij een eerste onderzoek van de bronnen valt op dat deze in enkele categorieën kunnen geplaatst worden. In de volgende paragrafen wordt steeds een voorbeeld gegeven van een bron uit een van deze categorieën die dan verder wordt geanalyseerd. In totaal volgen hier vijf categorieën: Sparta, Plato, de val van Rome, etniciteit en als laatste een ‘gemengde’ categorie waarbij de focus ligt op berichten die in de vorm van *memes* worden verspreid.

Het selecteren van voorbeelden was geen simpele opdracht. De vluchtigheid van het internet en de term *alt-right* die zich moeilijk laat definiëren zijn de grootste hordes. Ook classici online maken niet altijd een onderscheid tussen *alt-right*, nieuw rechts en andere extreemrechtse groepen op het internet. Zo ook op de website *Pharos*. Hier wordt vaak alles wat online te vinden is en rechts is onder de term *alt-right* geplaatst. Zoals uit onze inleiding blijkt, is dit echter een te brede definitie. De website *National Vanguard* is hier een goed voorbeeld van. Op 28 februari verscheen hier het artikel *Leonidas the Spartan*. Dit artikel werd ook behandeld door Dozier op *Pharos*.²⁶ Bij het beschrijven van het gedachtegoed van de organisatie van deze website komen enkele termen terug die typisch zijn voor *alt-right* zoals *White supremacy*, racisme en neonazisme, maar de website werd opgericht door Strom in 2005. De term *alt-right* werd pas voor het eerst gebruikt in 2008. Dan volgt natuurlijk de vraag of *National Vanguard* evolueerde en nu onder de noemer *alt-right* valt. Deze vraag zou ons echter te ver leiden en daarom is dit een voorbeeld van een artikel dat in dit onderzoek niet zal worden behandeld.²⁷

²⁶ *Athens and Sparta (Pharos Surveys of Appropriations)*, Pharos. Doing Justice to the Classics, < <https://pharos.vassarspaces.net/2021/03/12/athens-sparta-pharos-surveys/> >, geraadpleegd op 06/07/2021.

²⁷ *National Vanguard*, < <https://www.splcenter.org/fighting-hate/extremist-files/group/national-vanguard> >, geraadpleegd op 06/07/2021.

This is Sparta!

Een eerste opvallende tendens in de antieken-receptie van *alt-right* is de bijzonder grote interesse die uitgaat naar het antieke Sparta. Opmerkelijk veel wordt er naar de antieke Spartaanse staat en samenleving verwezen. Rally's zoals die in Berkeley in 2017 of recenter de bestorming van Capitol Hill zijn evenementen die veel aanhangers van *alt-right* samenbrengen op één plek. Op deze en andere evenementen van *alt-right* zijn meestal de typische Spartaanse of Korintische helmen terug te vinden.

Figuur 7 foto bestorming Capitol hill

Figuur 8 foto rally Berkeley 2017

En ook het Griekse citaat, ‘ΜΟΛΩΝ ΛΑΒΕ’ kan hier aan worden gelinkt.²⁸ Het is een stuk uit de *moralia* (*Ἠθικά*), *Gezegden van de Spartanen* (*Ἀποφθέγματα Λακωνικά*) van Plutarchus. Plutarchus schrijft deze uitspraak toe aan koning Leonidas van Sparta. Koning Leonidas vocht in de slag bij Thermopylae tegen de Perzen. Xerxes koning van de Perzen vraagt Leonidas om hun wapens, waarop Leonidas antwoordt: “kom ze maar halen.” Ook hier is het gebruik erg verweven met andere rechtse groeperingen en aanhangers van de zogenoemde *second amendment*, het recht van het volk om wapens te houden en te dragen, vastgelegd in de Amerikaanse constitutie. In het Engels wordt het vertaald als “Come and take them”. Vlaggen met deze frase komen regelmatig terug in het debat rond wapenbezit in de VS.²⁹ Op veel van de rally's waarbij *alt-right* aanhangers betrokken zijn, wapperen vaak vlaggen met deze leuze.

Onder andere het stripverhaal en de film *300* spelen hier een centrale rol in het idee van Sparta als een ideale samenleving. De Film *300* van Zack Snyder verscheen in 2006 en is gebaseerd op de graphic novel van Frank Miller die verscheen in 1998. *300* vertelt het verhaal van koning Leonidas van Sparta en zijn leger van 300 mannen. *300* werd op veel kritiek onthaald onder andere door de LGBTQI gemeenschap omwille van homofobie. Daarnaast kwam er ook commentaar op de parallellen die werden getrokken tussen

²⁸ Πάλιν δὲ τοῦ Ξέρξου γράψαντος, “πέμψον τὰ ὄπλα,” ἀντέγραψε, “μολὼν λάβε.” Plutarchus, *Moralia*, *Sayings of Spartans* B3, 225D.

When Xerxes wrote again, “Hand over your arms,” he wrote in reply, “Come and take them.”

²⁹ *The Meaning Behind Molon Labe, a Favored Gun Rights Slogan of Oregon Sheriff John Hanlin*, The Trace, <<https://www.thetrace.org/2015/10/oregon-sheriff-molon-labe-sandy-hook/>>, geraadpleegd op 10/06/2021.

de staat Sparta en het Derde Rijk. Het sterke nationalisme en de primitieve vorm van eugenetica maakten Sparta een na te streven ideaal voor het Derde Rijk. De Griekse soldaten worden als echte gespierde macho's afgebeeld en emoties zijn een teken van zwakte. Het zijn "echte mannen" die niet opgeven. De Perzen worden daarentegen gelinkt aan een luxueus leven en dat wordt gezien als een uiting van zachtere vrouwelijkheid.³⁰

Volgens Dozier zien aanhangers van *alt-right* zich als erfgenamen van het eliteleger dat omkwam in de strijd bij Thermopylae, en zo zou de helm symbool staan voor het beschermen van de westerse beschaving. Deze verheerlijking van Sparta werd nog steeds volgens Dozier overgenomen van het nazisme. Ook Sarah E. Bond deelt deze mening met Dozier: "The rise of Sparta in the romantic imaginations of Bannon and others that occupy the Alt-Right is about more than weapons. Their celebration is directly linked to Hitler's similarly troubling admiration for Sparta's cultural control and eugenic policies."³¹

Is this Sparta?

Is deze interpretatie van het klassieke Sparta wel correct? De redenering die hier gebruikt wordt steunt ook voor een groot deel op mythes en stereotype beeldvorming. Uit de recente vakliteratuur blijkt dat het beeld van Sparta als geharde staat moet worden bijgesteld. Stephen Hodkinson heeft het over het *Theme park* fenomeen: het gaat om het stereotiepe beeld van Sparta dat is ontstaan ten tijde van WO II onder het nazisme. Door de grote interesse voor Sparta in het Derde Rijk ontstond er een taboe rond het thema en werd er nadien ? nog maar zeer weinig over geschreven. Daar kwam pas verandering in vanaf de jaren '80 van de vorige eeuw. Uit het onderzoek van Hodkinson blijkt onder andere dat Spartanen niet enkel bezig waren met militaire training en het voeren van oorlog, maar dat er minstens evenveel tijd werd gespendeerd aan privé zaken en andere publieke plichten. Toch blijft er veel onzekerheid in dit studiegebied door het ontbreken van contemporaine bronnen uit Sparta. De bronnen die er zijn, zijn vaak misleidend. Zo is ondertussen geweten dat onder andere de informatie uit het werk van Plutarchus niet altijd overeenkomt met andere bronnen over de Spartaanse maatschappij. Het grootste deel van onze bronnen komt uit Athene, waar Sparta steevast wordt beschreven als de tegenhanger van de eigen Polis.³²

³⁰ Marieke DHONT, Jeroen LAUWERS en Xanne HUYBRECHT, "'This is Sparta!': Discourse, Gender, and the Orient in Zack Snyder's 300", in: Almut-Barbara RENGER en John SOLOMON (red.), *Ancient Worlds in Film and Television. Gender and Politics*, Metaforms, dl. 1, Leiden: Brill, 2013, 65-78.

³¹ Sarah E. BOND, "This Is Not Sparta. Why the Modern Romance With Sparta Is a Bad One.", 2018, <<https://eidolon.pub/this-is-not-sparta-392a9ccddf26>>; PHAROS, "This is Not Sparta", 2017, <<https://pharos.vassarspaces.net/2017/11/18/this-is-not-sparta/>>.

³² Stephen HODKINSON, "Transforming Sparta: New approaches to the study of Spartan society", *Ancient History: Resources for Teachers* 41-44, 2015, 1-42.

In welke mate kijken de aanhangers van *alt-right* echter nog naar de bronnen? Hebben al de mannen onder deze Spartaanse helmen het idee dat ze als erfgenamen van Sparta vechten voor de westerse beschaving, een idee dat sterk aan bod komt in het stripboek *300* van Frank Miller waarop de gelijknamige film is gebaseerd? Hoeveel van deze mannen hebben de film *300* gezien en hoeveel van hen hebben de teksten van bijvoorbeeld Herodotos gelezen? Zou het kunnen gaan om een beeld dat achteloos wordt gekopieerd en niet méér is geworden dan een uitgehold symbool. Nemen ze deze tekens misschien ook over uit aanbidding van het nazisme en Hitler, hun echte held? Deze vragen blijven moeilijk te beantwoorden, maar mogen in dit debat zeker niet aan de kant worden geschoven.

Westen versus Oosten

Naast de organisatie van de Spartaanse staat, speelt in *300* en bij *alt-right* het idee van een strijd van Westen versus Oosten een centrale rol. Hoeveel van dit idee van het westen dat moet strijden voor vrijheid tegen het oosten is nu eigenlijk correct? Om deze vraag te beantwoorden moet er gekeken worden naar het werk van Herodotos als belangrijkste bron voor de Perzische oorlogen.

“Did the Greeks who were attacked by the Persians in the early fifth century feel that their enemy was inferior, as assumed by some modern scholars?” Deze vraag stelt Isaac in *The Invention of Racism in Classical Antiquity* waarin hij een antwoord probeert te bieden op de vraag of racisme bestond in de klassieke oudheid. In zijn hoofdstuk omtrent de Grieken en hun relatie tot het oosten geeft Isaac aan dat Herodotos geen anti-oriëntaalse gedachten neerpent en zelfs niet extreem is in zijn polarisatie van de Grieken versus de anderen. Ook het idee van de Perzische oorlogen als een strijd voor vrijheid van het westen betwist Isaac: “While there is no doubt that Herodotos, like many of his contemporaries, saw the war between Greece and Persia as a struggle for freedom, there is never an indication in his work that he saw this as more than freedom for the Greek states from foreign domination.”³³

In *Rethinking the Other in Antiquity* gaat Gruen dieper in op het debat rond racisme in de oudheid, een onderwerp waar binnen de discipline van de klassieke studies veel discussie over bestaat. Ook het werk van Herodotos komt hier aan bod. Enkele passages uit zijn werk worden vaak aangegrepen als bewijs van het idee westen versus oosten. Volgens Gruen mogen deze passages niet gezien worden als bewijs van een superioriteitsgevoel bij de Hellenen of Spartanen tegenover de Perzen uit het oosten. Herodotos beschrijft verschillen tussen beide volkeren, met als een van de belangrijkste passages een constitutioneel debat over het verschil in bestuursvormen tussen Sparta, de Perzen, maar ook andere Griekse stadsstaten zoals

³³ Benjamin ISAAC, *The Invention of Racism in Classical Antiquity*, Princeton: Princeton University Press, 2004.

Athene.³⁴ Gruen zegt dat Herodotos eigenlijk een debat voert over verschillende vormen van bestuur zonder duidelijke aanwijzing dat de ene vorm beter zou zijn dan de andere. “To be sure, Herodotos draws attention to some notable differences between Greeks and Persians. The historian-ethnographer was ever alive to peculiarities that differentiated peoples and highlighted their special distinctiveness. But the advantages, if such there was, did not always go to the Hellene. Herodotos’ text, in fact, contains more nuance and cleverness on this score than is often recognized.”³⁵

Deze lezing van Herodotos’ werk staat in schril contrast met de verouderde lezing die dominant is in de strip *300* en de verfilming ervan. Op deze ideeën bouwt dan ook het gebruik van de Spartaanse of Korintische helm als symbool van de strijd om vrijheid. Dit kan dus gezien worden als foutief gebruik of misbruik van de oudheid. Het hele idee van de Grieken of Spartanen als vrijheidstrijders is hier eerder verouderd: “The idea that Herodotos depicted Persians as nothing but craven minions of a despotic ruler, by contrast with Hellenistic freedom fighters, makes nonsense of the narrative.”³⁶

In dialoog met Plato

Ook Plato en de primitieve vormen van eugenetica in het oude Griekenland komen in erg veel van de online berichten van adepten van alt-right voor. Als inspiratie voor hun *white ethnostate* grijpen zij vooral terug naar het werk *Politeia* (De Staat) van Plato. Zo verschenen er enkele artikelen op de website *The Occidental Observer*. Hoewel de website gelinkt is aan een tijdschrift dat voor het eerst verscheen in 2001, kan deze website gecatalogeerd worden onder de noemer *alt-right*. Zo schrijven verschillende auteurs die zich duidelijk identificeren als *alt-right* aanhangers artikelen voor deze website en hebben ze directe links naar andere *alt-right* websites. Daarnaast is er ook bij de zoekoptie de categorie *alt-right* te vinden.

Het tijdschrift *The Occidental Quarterly*, dat gelinkt is aan de voornoemde website, wekt de indruk dat het *peer-reviewed* artikelen publiceert door het design, bronverwijzingen en het gebruik van voetnoten. Ook *alt-right* boegbeeld Jared Taylor schreef reeds voor dit tijdschrift. Sommige van de artikelen uit *The Occidental Quarterly* verschijnen ook op hun website. Naast recentelijk gepubliceerde en compleet nieuwe artikelen, schrijven ze ook reviews en publiceren ze gedateerde studies zoals een werk van Tenney Frank uit 1916 over ras en de val van Rome. Dit fenomeen waarbij *alt-right* probeert om een wetenschappelijke grond te geven aan hun bijdragen wordt *highbrow white nationalism* genoemd, een term die werd geïntroduceerd door Hawley in *Making Sense of the Alt-right*.³⁷

³⁴ Herodotus, *The Persian Wars*, 3.80-82.

³⁵ Erich S. GRUEN, *Rethinking the Other in Antiquity* Princeton: Princeton University Press, 2012.

³⁶ Ibidem.

³⁷ George HAWLEY, *Making sense of the alt-right*.p26

Figuur 9 voorpagina van de meest recente uitgave van *The Occidental Quarterly*

Het artikel dat hier wordt besproken is er een uit 2016 en draagt de titel *Plato's Racial Republic*. Zoals de titel reeds suggereert, is het een artikel over het werk *De Staat*. De auteur gebruikt het werk van Plato om aan te tonen hoe de Grieken dachten over ras en etniciteit. Hij wil daarbij vier punten benadrukken: de ongelijkheid van de mens, erfelijkheid en daar bijbehorende oplossingen via eugenetica, patriottisme en de Griekse identiteit.³⁸

De auteur Guillaume Durocher bespreekt deze vier onderdelen in afzonderlijke hoofdstukken en opent elk hoofdstuk met een passage uit het werk van Plato. In een voetnoot waarschuwt de auteur zelf dat het werk van Plato niet letterlijk mag worden genomen: “Of course, one must be careful not to take everything Plato says in *The Republic* literally. The work is chiefly an exploration of human psychology and the nature of morality. The discussion of politics is presented as an analogy for the human soul: the ideal city-state (Callipolis) is meant to serve as a macro-scale model which can help one explore what the ideal human soul

Greco-Roman Antiquity in the Pseudo-Academic Journal of White Supremacy, < <https://pharos.vassarspaces.net/2019/03/22/greco-roman-antiquity-in-the-pseudo-academic-journal-of-white-supremacy/> >, geraadpleegd op 20/05/2021.

³⁸ *Plato's Racial Republic*, *The Occidental Observer*, < <https://www.theoccidentalobserver.net/2016/08/29/platos-racial-republic/> >, geraadpleegd op 7/03/2021.

might look like. Some of Callipolis’ more bizarre policies — wife-sharing among the ruling elite, the banishing of all children above ten at the city’s foundation — must be understood as measures necessary to imagining this utopia. In particular, these measures ensure perfect unity among the elite (no longer being divided by family or property), mirroring the unity of reason in an individual, and perfect education of the new generation. For the modern reader, *The Republic* is perhaps best read as an intellectual exploration through thought experiment, analogous to science fiction. None of the above, however, detracts from the wider point that inborn inequality, eugenics, patriotism, and Greek racial/ethnic identity were important to Plato’s thought.”³⁹

Durocher geeft wat meer achtergrond over zijn interesse en kennis van de klassieke oudheid in een ander artikel.

“Like too many of our generation, I was raised and “educated” without acquiring any real knowledge of *The Wisdom of the Ancients*, European identity or our Western tradition. The Classics lay unopened. Though I may have tried once or twice to read them, they always left me baffled. I was too ignorant to even attempt to lessen my ignorance through them... Having become conscious of my ignorance, I sought to rectify this, and I began reading some of the Classics — especially those of the Ancient Greeks — and, to my joy, I found that this time I could read them and that they often had very relevant insights for our times... Having removed my liberal blinders, I could finally appreciate these works.”⁴⁰

Durocher moedigt daarnaast ook zijn lezers aan om zelf de klassieken te lezen en geeft enkele werken aan waar ze mee kunnen beginnen. Hij plaatst deze ook in een volgorde die volgens hem stijgt qua moeilijkheidsgraad, beginnend bij Marcus Aurelius en Xenophon en gaande tot Plato’s vroege werk, Aristoteles en nadien niet-filosofische werken zoals Homerus. Daarna geeft hij nog aan dat lezers deze goedkoop kunnen bemachtigen bij Penguin of zelfs gratis op *Wikisource*.⁴¹

Een genuanceerder dialoog

Als we nog eens goed kijken naar de opmerking van Durocher die hierboven vermeld staat, zien we een fenomeen dat regelmatig terugkomt bij artikelen en memes van *alt-right*: cherrypicking. Hij geeft aan dat bepaalde passages uit het werk van Plato moeten worden bekeken als puur utopisch of als gedachte-experiment. In deze opmerking geeft hij als voorbeeld een thema als het delen van echtgenotes. Aan het

³⁹ Ibidem.

⁴⁰ *The Wisdom of the Ancients, Part 1: Greek City-States as Ethnostates*, The Occidental Observer, <
<https://www.theoccidentalobserver.net/2017/02/08/the-wisdom-of-the-ancients-part-1-greek-city-states-as-ethnostates/>>, geraadpleegd op 07/03/2021.

⁴¹ Ibidem.

einde van deze opmerking zegt hij dat dit echter niets afdoet aan het feit dat aangeboren ongelijkheid en enkele andere punten rond ras en identiteit toch zeer belangrijk zijn in het gedachtegoed van Plato. Maar hoe bepaalde Durocher welke passages utopisch waren? Dit lijkt eerder beïnvloed te zijn door zijn eigen ideeën en voorkeuren omtrent thema's als ras en identiteit.

Wat is nu eigenlijk het hoofdthema van Plato's *Politeia*? *De Staat* is een erg lijvig werk, een werk waar veel over werd geschreven en veel interpretaties van bestaan. Het bestaat uit twee grote vragen waarop Plato antwoord zoekt. Wat is gerechtigheid? En is een goed mens zijn beter dan een slecht mens zijn? Bij die laatste vraag staat centraal of je voordeel haalt uit een rechtvaardig leven leiden. De lezer wordt ook uitgedaagd om alles ter discussie te stellen. Gerechtigheid staat centraal, maar *De Staat* gaat over allerhande onderwerpen, gaande van politiek tot psychologie en onderwijs en ook de thema's die Durocher aanhaalt komen inderdaad aan bod.⁴²

Durocher neemt dus zeker geen loopje met de werkelijkheid, maar het ontbreekt zijn werk aan nuance. Plato's staat is opgedeeld in drie klassen: de wachters, die de staat leiden, de soldaten, die oorlog voeren en als laatste de werkende klasse waaronder bijvoorbeeld de landbouwers worden geplaatst. Durocher haalt ook een stuk aan uit Plato dat wijst op meritocratie en de erfelijke natuur van intellect.

“- ...was this what you meant by someone being naturally suited to a job, another not, namely that the first learns easily, the other with difficulty? That the first after brief instruction would be able to discover much for himself on the basis of what he has learned, but after long instruction and practice the other would not even keep hold of what he has learned? Again that the physical powers of the first would adequately serve the needs of his mind, but those of the second man would hold him back. So are there any other factors than these by which you would distinguish the one who is naturally suited to each of these functions, and the one who isn't?”

-“No one will disagree with that,” he said.⁴³”

Dit onderdeel kan ook worden gelinkt aan het eugenetisch programma van Plato uit boek 5. Hier wordt het fokken van jachthonden gebruikt als voorbeeld. Dit zou volgens Plato ook moeten gebeuren bij de leidende

⁴² Thomas MCALEAR, *Plato's Republic. An Introduction*, Cambridge: OpenBook Publishers, 2020.

Luke PURSHOUSE, *Plato's Republic. A Reader's Guide*, Hampshire: Continuum International Publishing group, 2006.

⁴³ Plato, *Republic*, 5.455 b-c

klasse van de wachters. Het is dus niet moeilijk voor *alt-right* om Plato's werk te gebruiken voor het onderbouwen van bepaalde racistische ideeën.

“Tell me this, Glaucon: I see you have been hunting dogs in your household and a large collection of fine birds. My goodness! Have you paid any attention to their mating and breeding?” “In what way?” he asked. “Of these, firstly, although they are true-bred, are there not also some which are born best of the breed?” “There are.” “So do you breed from all alike, or do you endeavor to breed as far as possible from the best?” “From the best.” “So what does that mean? Do you breed from the youngest, the oldest, or, as far as possible, those in their prime?” “From those in their prime.” “And if this were not your way of breeding, do you think the pedigree of your birds and hounds would be much worse?” “I do,” he said. “And what do you think about horses,” I said, “and other animals? Or is theirs a different case?” “That would be absurd if it were,” he replied. “Good lord!” I exclaimed, “in that case we are going to need some top-notch rulers, my good friend, if this is also the case with the human race.” “But it is the case,” he said.”⁴⁴

Wat hier centraal moet blijven staan is dat *De Staat* moet worden behandeld als een gedachte-experiment en dat Plato niet de bedoeling had om deze staat echt te creëren. Durocher geeft in zijn artikel over *De Staat* een aanzet in de richting van de creatie van een eigen staat en bouwt daarop verder in zijn bespreking van *Nomoi* (De wetten). Ook andere *alt-right* aanhangers hebben het regelmatig over het creëren van een *witte ethnostaat* en veel van de onderdelen die bij Plato fictie blijven, willen zij juist tot werkelijkheid maken. Durocher zegt dat *De Staat* aantoont dat eugenetica als moreel juist kan worden bestempeld. Dit is iets wat regelmatig terugkomt bij *alt-right*: als het terug te vinden is bij auteurs uit de klassieke oudheid, zal het wel moreel correct zijn.

Durocher eindigt zijn betoog met een blijk van laaiend enthousiasme voor Plato. Plato denkt immers zoals hij en *alt-right* over ras en natie. Daarna geeft Durocher een hint naar mogelijkheden voor de nabije toekomst: “Inspired by Plato, one can easily imagine the creation of a military-spiritual order of “European guardians,” drawn from the best individuals from all of our nations in mother Europe and the European diaspora, zealously dedicated to the cultural and genetic improvement of our people. That may seem utopian today. But the twenty-first century is still young.”⁴⁵ In zijn artikel *The Wisdom of the Ancients: Greek City-States as Ethnostates* geeft hij aan dat de *polis* een vroege vorm is van een witte ethnostaat omwille van het gevoel van etnisch verwantschap dat Grieken hadden. Durocher schrijft meerdere artikels over ras, eugenetica en ras zowel in het nu als het verleden. Hij alludeert op een witte ethnostaat, maar zet nergens de stap naar praktische uitwerkingen.

⁴⁴ Plato, Republic, 5.459 a-c

⁴⁵ *Plato's Racial Republic*, website geraadpleegd op The Occidental Observer.

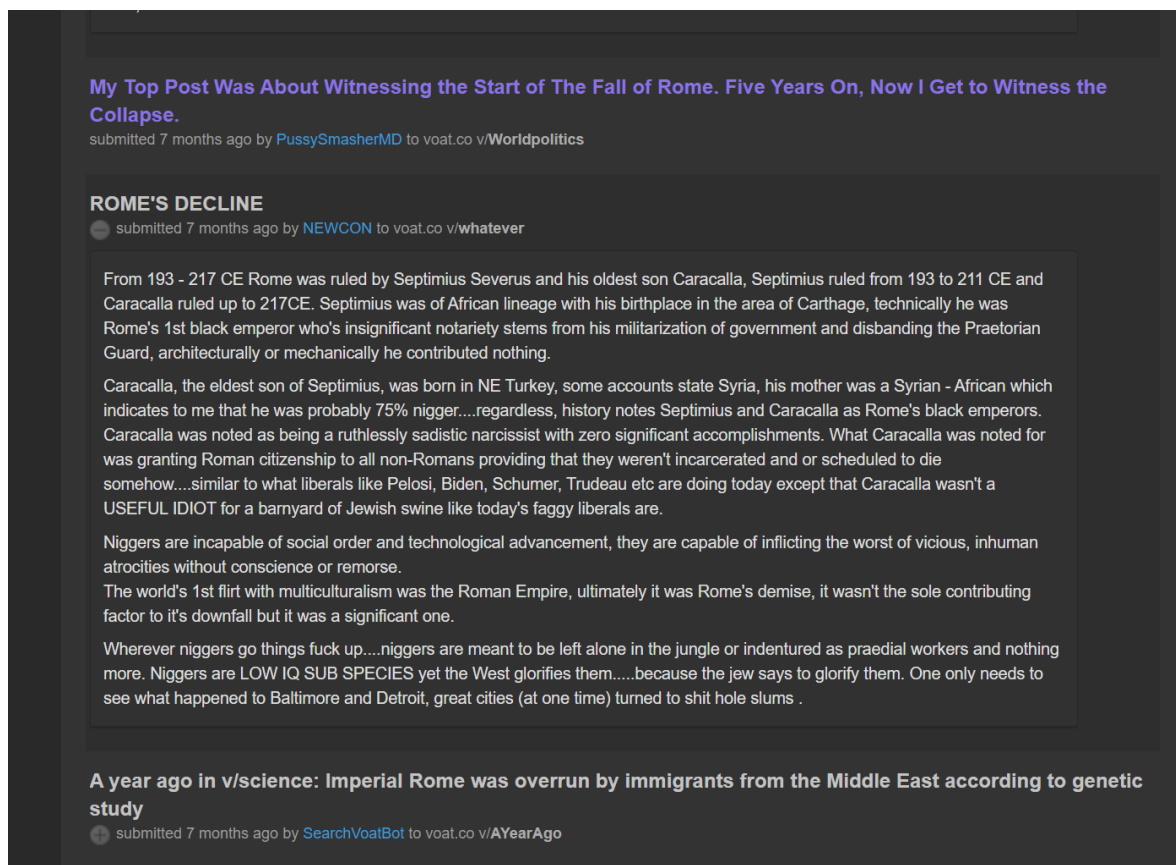
Overduidelijk racisme blijft in dit artikel achterwege, maar Durocher komt terug op de Grieken en eugenetica in een artikel over ras in het oude Griekenland. In een paragraaf over rassentheorie verwijst hij ook naar het werk van Isaac over racisme in de oudheid.⁴⁶ Durocher schreef nog heel veel andere artikelen die werden geïnspireerd door de klassieke oudheid en die ook op andere *alt-right* websites verschenen. De auteurs bij Pharos merkten dit reeds op. Ook zij zeggen dat Durochers kennis van geschiedenis degelijk is en dat hij geen fouten maakt, maar juist daarom is zijn werk zo misleidend. Ideeën uit de oudheid moeten regelmatig herbekeken worden en getoetst aan idealen uit onze moderne samenleving. Dat is iets wat Durocher niet doet.⁴⁷

⁴⁶ Benjamin ISAAC, *The Invention of Racism in Classical Antiquity*.

⁴⁷ *White Supremacist takes Inspiration from Ancient Eugenics*, < <https://pharos.vassarspaces.net/2019/03/08/white-supremacist-takes-inspiration-from-ancient-eugenics/> >, geraadpleegd op 15/03/2021.

De val van Rome

De val van Rome in 476 n.C. wordt door *alt-right* gebruikt om lessen uit te trekken. De vreemde volkeren die het Romeinse Rijk - in de late oudheid van alle kanten binnendrongen, zorgden voor instabiliteit en uiteindelijk tot de val van een wereldrijk. Daarom moet volgens *alt-right* alle migratie heden ten dage tegengehouden worden, alleen zo kan een staat groot worden en blijven. Onder andere de website *Voat* staat vol met berichten over de val van Rome. *Voat* werd opgericht door aanhangers van *alt-right* als tegenhanger van *Reddit* nadat ook daar *alt-right* geen kans meer kreeg om berichten te verspreiden.⁴⁸ De website bestaat nog, maar is niet meer actief sinds december 2020.⁴⁹ Hier zullen enkele van deze berichten worden geanalyseerd.

Figuur 10 bericht op de website Voat

⁴⁸ Kevin ROOSE, "The Alt-Right Created a Parallel Internet. It's an Unholy Mess.", *The New York Times*, 2017.

⁴⁹ *I Can't Keep It Up*, < <https://searchvoat.co/v/announcements/4169936> >, geraadpleegd op 7/7/2021.

See [The SearchVoot Forum](#) for information about the future of Voot.

The "New Dark Ages" in Western Europe and North America: Comparisons with the Fall of Rome

(theoccidentalobserver.net)

submitted 1.5 years ago by [Hockey_Sweater](#)

3 comments

[ex-redd](#) 1.5 years ago

It will be no "dark age"—that infers a Renaissance "light age" to follow. There will be no more White people left. Western Europe took the reigns after Rome because it was uncivilized but White.

There will never be a rival in Italy or Greece to rival their ancient Aryan legacy because they are darker arab and nigger mixed mongrels. The legacy falls not to geography, but Race.

If we do not preserve the Race, and all our homelands and territorial expansions are overwhelmed by shitskins, where will that Renaissance take place. The White Race (Aryan—don't kill me with semantics) is the material which is required to build Western Civilization. There is a genetic factor, and its dilution leads to degradation in all quality required for the Glories of Western Civilization.

Western Europe was like a blank sheet of paper to write on. If they succeed there will be no paper to continue on.

[link](#)

Figuur 11 bericht op de website Voot

See [The SearchVoot Forum](#) for information about the future of Voot.

The Fall of Rome Explained - Refugees (youtube.com)
 submitted 1.8 years ago by [THEx1138](#)
 6 comments

[BitChuteArchive](#) 1.8 years ago
<https://www.bitchute.com/video/ckgJTxpN8dL.v> [bitchute](#)

[THEx1138](#) 1.8 years ago
 "The mass immigration of barbarians."

[derram](#) 1.8 years ago
<https://www.invidio.us/watch?v=KJz15Y6hKMM>

The Fall of Rome Explained In 13 Minutes - YouTube

This has been an automated message. [PNG](#)

[Reymrgapurple](#) 1.8 years ago
 spoiler alert the romans collapsed rome.

[THEx1138](#) 1.8 years ago
 The United States faces its own immigration dilemma with very large numbers of immigrants moving in but resisting Americanization. Our modern situation at the Rio Grande is not so different from the Roman situation.

[Reymrgapurple](#) 1.8 years ago
 it will be fixed

Figuur 12 bericht op de website Voot

In *The History of the Decline and Fall of the Roman Empire* geeft Edward Gibbon inderdaad invallen van barbaren aan als reden voor de val van het Romeinse Rijk. Wel is het volgens hem één van verschillende redenen die het rijk ten val zouden gebracht hebben.⁵⁰ Ondertussen is deze theorie ook al gedateerd. De val van Rome werd niet enkel veroorzaakt door vreemdelingen in het rijk, maar door verschillende externe en interne factoren. Zo worden ook de overexpansie en de belastingdruk in het rijk gezien als belangrijke factoren voor de val van het Romeinse imperium. Naast deze factoren wordt daar ook recentelijk de rol van het klimaat en epidemieën aan toegevoegd. In de 3^e eeuw n.C. daalde de temperatuur plots erg drastisch en konden verschillende ziektes welig tieren.⁵¹

Maar betekende de val van het West-Romeinse rijk ook de val van de Romeinse beschaving in het Westen? De eeuwen die volgen na 476 n.C. worden vaak aangeduid als een donkere periode, maar de middeleeuwen kenden ook grote bloeiperiodes. Dit idee van een duister tijdvak ontstond in de renaissance. Er doken in die periode veel termen op met een negatieve gevoelslading om de periode die na de klassieke oudheid volgt te benoemen. Van Petrarca en zijn *tenebrae* of nevelen tot termen als *media tempestas* en *media aetas*, de stormachtige tussentijd of tussentijd. Nadien volgt dan nog Giorgio Vasari die letterlijk spreekt over een wedergeboorte in de *renaissance* en dit idee wordt standaard na het verschijnen van *Die Kultur der Renaissance* van Jacob Burckhardt in 1860.

Het is niettemin een periode waarin continuering van klassieke oudheid en verandering hand in hand gaan. De monumentaliteit van het Romeinse rijk verdwijnt inderdaad, maar dat ligt niet enkel aan barbaarse invallen. De materiële cultuur gaat er ook achteruit in Syrië en Egypte, plekken die niet te maken hadden met invallen van “barbaren”. Het Romeinse rijk bleef in het Westen overeind in de vorm van politiek, recht en de kunst.⁵²

Eén van de berichten op *Voat* over de ondergang van het Romeinse rijk gaat over keizer Septimius Severus. Volgens de auteur van dit bericht zette het verval van het Romeinse rijk in op het moment dat de Severische dynastie aanvat. Dit omdat deze keizers Afrikaanse roots hebben. De auteur meent dat op basis hiervan de VS en Europa hetzelfde lot zijn beschoren als ze niets doen aan het immigratieprobleem. De eerste keizer

⁵⁰ Edward GIBBON, *The decline and fall of the Roman empire* Edward Gibbon ; edited, abridged, and with a critical foreword by Hans-Friedrich Mueller ; introduction by Daniel J. Boorstin ; illustrations by Giovanni Battista Piranesi., 2 dln., dl. 2, New York: Modern Library, 2003.

⁵¹ Kyle HARPER, *The Fate of Rome. Climate, Disease and the End of an Empire*, Princeton, New jersey: Princeton University Press, 2017.

⁵² Wim BLOCKMANS en Peter HOPPENBRAUWERS, *Eeuwen des ondersheids. Een geschiedenis van middeleeuws Europa*, Amsterdam: Bert Bakker, 2016.

in het bericht is Septimius Severus. Hij was afkomstig uit Lepcis Magna in Noord-Afrika. Zijn moeder behoorde tot de Fulvii die immigrerden uit Italië naar Afrika. Zij trouwt met een telg uit de Septimius familie, een lokale familie die het Romeins burgerschap verwierf. Zijn afkomst en carrière zijn atypisch voor een keizer. Hij wordt door zijn afkomst en huwelijk met een Syrische vrouw gezien als een vreemdeling. Een van zijn belangrijkste verdiensten was de overwinning op de Parthen in 198 n.C. Hij was de eerste keizer van de Severische dynastie die uiteindelijk bijna 42 jaar zou regeren. Na deze dynastie volgt de zogenoemde crisis van de 3e eeuw. Deze Severische periode wordt beschouwd als een periode van stabilisatie die juist werd gecreëerd door verregaande militarisering. Dit staat haaks op het beeld dat de schrijver van deze *post* op *Voat* naar voren schuift. Deze opvattingen komen misschien voort uit het feit dat de Severische dynastie heel wat negatieve publiciteit kende.⁵³

De auteurs van de berichten op *Voat* wijzen op immigratie als de factor die het Romeinse Rijk deed instorten en vergelijken dit met de huidige migratiepolitiek, voor hen is het duidelijk geen vreemdelingen meer toelaten. Hoe keken de Romeinen zelf naar de nieuwkomers en vreemdelingen in de stad Rome? Het Romeinse Rijk werd groter en groter en werd stilaan een wereldrijk. De allure van zo een wereldstad trok mensen uit de provincies aan. In de late Republiek had de stad bijna 1 miljoen inwoners, ongezien voor die tijd en lange tijd nadien. Die stijging bleef maar doorgaan in de eerste en tweede eeuw n.C. Een kleine groep Romeinen uitte kritiek op de stroom aan nieuwkomers die steeds groter werd. Tot deze groep behoort onder andere Marcus Porcius Cato die heel erg veel commentaar had op de Grieken. Lijnrecht tegenover hem stond een groep die dan weer voor het helleniseren van Rome was. Naast kritiek op de Grieken kregen bij Cicero ook de Syriërs en de joden het hard te verduren, hij geloofde in de superioriteit van het Romeinse volk. Van de nieuwkomers zelf zijn er weinig getuigenissen die de tand des tijds hebben doorstaan. De overblijvende bronnen die een negatief beeld schetsen komen uit de kringen van de elite die zich evenwel negatief uitliet over het gewone volk in het algemeen. Er zijn ook bijna geen klassieke bronnen over het leven van immigranten, maar er zijn ook geen duidelijke aanwijzingen van haat tegenover vreemdeling die tot uitsluiting leidde. Over het algemeen had de Romeinse samenleving een open karakter.⁵⁴

De auteur van het *Voat* bericht beschrijft de keizers als gekleurde mensen en gaat over tot racistische opmerkingen, maar wat met racisme in de oudheid? Dit is een thema waar veel onenigheid over bestaat. Isaac heeft het over proto-racisme. Hij noemt het proto-racisme omdat het vormen zijn van een niet

⁵³ Anthony R. BIRLEY, *Septimius Severus. The African Emperor*, London and New York: Routledge, 1988.

Barbara M. LEVICK, *Julia Domna, Syrian empress*, London: Routledge, 2007.

⁵⁴ Fik MEIJER, *Vreemd volk. Integratie e, discriminatie in de Griekse en Romeinse wereld*, Amsterdam: Athenaeum-Polak & Van Gennep, 2019.

uitgesproken racisme dat later wel werd overgenomen en evolueerde tot racisme. In zijn boek *The Invention of Racism in Classical Antiquity* wil hij afstand doen van het idee dat de Romeinen en Grieken geen racistische vooroordelen hadden tegenover anderen. Een van de theorieën die regelmatig terugkomt bij auteurs in de klassieke oudheid is die van geografisch determinisme. Hierbij zou de plaats waar een groep mensen woont invloed hebben op hun karakteristieken. Het is een onderwerp dat voorkomt in het werk van Herodotus, Plato, Aristoteles en wordt later ook overgenomen door Romeinse auteurs. Verder zou ook stereotypering in de oudheid tot veel gevallen van proto-racisme hebben geleid.

Gruen houdt er een andere mening op na, hij geeft toe dat er kleinering en andere vormen van negativiteit tegenover de ander bestond, maar dat er vaker inclusie was dan exclusie in de Griekse en Romeinse maatschappij. Er werd zowel gekeken naar wat anderen anders maakte maar ook naar wat henzelf verbond met vreemde volken. Ook waren de Romeinen en Grieken niet kleurenblind, maar er worden geen negatieve karaktereigenschappen gelinkt aan een donkere huidskleur. Om die reden moet elke vorm van gebruik van de klassieke oudheid door *alt-right* afzonderlijk worden bekeken en naast de bronnen gelegd om te weten of het gaat om misbruik.⁵⁵

Etnische vraagstukken

Hoe zagen Grieken en Romeinen zichzelf en de anderen? Ook over dit thema verschenen artikelen van *alt-right*. Zo stellen ze zich ook vragen over het precieze ras waartoe de Romeinen en Grieken behoorden. In 2016 verscheen op de website *American Renaissance* van *alt-right* boegbeeld Jared Taylor het artikel *What Race Were the Greeks and Romans?* geschreven door Jon Harrison Sims. Hij begint zijn relaas met verwijzingen naar recente films en series zoals *300* en *Rome* waar alle acteurs Angelsaksische of Keltische roots hebben en stelt dan de vraag of deze representatie correct is.

File: [1-5f3b7f1d7f72b_700.jpg](#) (66 KB, 700x417)

/his/ Anonymous 07/23/21(Fri)07:12:16 No.11597377 [Reply]
 Daily reminder that Romans were nordics

>> Anonymous 07/23/21(Fri)07:25:40 No.11597413
 >>11597407
 > Imperial Rome was closer to MENAs than Northern Europe
 Nordics on suicide watch

Figuur 13 bericht op 4Chan

⁵⁵ Benjamin ISAAC, *The Invention of Racism in Classical Antiquity*.
 Erich S. GRUEN, *Rethinking the Other in Antiquity*

Sims verwijst naar literatuur waarin wordt geschreven over blonde haren en blauwe of grijze ogen. Volgens hem waren er twee types in het oude Griekenland; mensen met licht haar en lichte huid en mensen met donker haar en een lichte huid. De vroegste cultuur in Griekenland zou zijn ontstaan door de groep met donker haar en deze kenden enkel het Lineair A, het Grieks werd meegebracht uit het noorden door de groep met licht haar. Ook bij de Romeinen zou er veel bewijs zijn van blauwe ogen en blond en ros haar.⁵⁶

De groep die volgens Sims uit de Noordelijke Donau-regio komen zijn de Doriërs. Over de herkomst van deze bevolkingsgroep is weinig geweten en er is nauwelijks archeologisch bewijs. De Doriërs zijn de bevolkingsgroep die omstreeks 1100 v.C. de Peloponnesus en enkele Cycladeneilanden bezetten. Zij staken ten tijde van de ondergang van de Myceense cultuur de grens over in het noordwesten van Griekenland. Deze bevolkingsgroep kwam waarschijnlijk uit de regio van het huidige Albanië en het noorden van Griekenland. Deze groepen zijn van oorsprong Indo-Europees en kunnen gesitueerd worden in Zuid-Rusland.⁵⁷

In dit artikel wordt ook verwezen naar polychromie in de klassieke kunst. De beelden die nu tentoongesteld staan in musea hebben één ding met elkaar gemeen: wit marmer. Zo zagen deze beelden er waarschijnlijk niet uit in de oudheid. Aan de hand van wetenschappelijk onderzoek blijkt dat op veel van deze marmeren beelden pigmentpartikels te vinden zijn. De meeste beelden waren dus vermoedelijk beschilderd. Het onderzoek naar polychromie begon reeds voor de Tweede Wereldoorlog, maar in de periode nadien viel het stil. Archeoloog Vinzenz Brinkmann deed uitgebreid onderzoek naar polychromie aan de hand van microscopisch onderzoek en UV-fluorescentie. Over de beschildering van de huid is lang getwijfeld, maar ondertussen is er voldoende bewijs dat aantoonde dat ook die vaak kleur kreeg. De huidskleur was niet altijd hetzelfde en kon gaan van okertinten tot wit.⁵⁸ De classica Sarah E. Bond nam dit thema ook onder handen in een artikel dat verscheen op de website *Hyperallergic: Why We Need to Start Seeing the Classical World in Color*. De classica kreeg nadien veel kritiek online en zelfs doodsb bedreigingen van *alt-right* aanhangers.⁵⁹

⁵⁶ *What Race Were the Greeks and Romans?*, American Renaissance, < <https://www.amren.com/news/2016/10/what-race-were-the-ancient-greeks-and-romans/> >, geraadpleegd op 12/04/2021.

⁵⁷ F.G. NAEREBOUT en H.W. SINGOR, *De Oudheid. Grieken en Romeinen in de context van de wereldgeschiedenis*, Amsterdam: Ambo-Anthos, 2017.

⁵⁸ Vinzenz BRINKMANN, "Onderzoek de kleur van beeldhouwwerk uit de oudheid", in: Herman BRIJDER, Gerald JURRIAANS en Marion MOSLER (red.), *Kleur! Bij de Grieken en de Etrusken*, Zwolle: Uitgeverij Waanders, 2006.

Vinzenz BRINKMANN, "De kleuren van de archaische en vroeg-klassieke sculptuur".

⁵⁹ *Why We Need to Start Seeing the Classical World in Color*, Hyperallergic, < <https://hyperallergic.com/383776/why-we-need-to-start-seeing-the-classical-world-in-color/> >, geraadpleegd op 12/12/2020; *Classicist receives death threats from alt-right over art historical essay*, Artforum, < <https://www.artforum.com/news/classicist-receives-death-threats-from-alt-right-over-art-historical-essay-68963> >, geraadpleegd op 12/12/2020.

xnavygunner
 July 4, 2018 at 8:07 pm

What a moron. I bet she looks for white supremacy under her bed.

Marco Ramirez
 July 4, 2018 at 8:07 pm

I think that Ms. Bond is completely lost in her own rhetoric, preconceptions and biases. If the ancients or those in the 17th century deliberate painted the marble in white pigment to conceal its “blackness” or “brownness”, then maybe her thesis here would make sense. However, the marble stone itself is originally “white”.

Figuur 14 enkele reacties op het artikel van Bond op Hyperallergic

Van memes tot namen

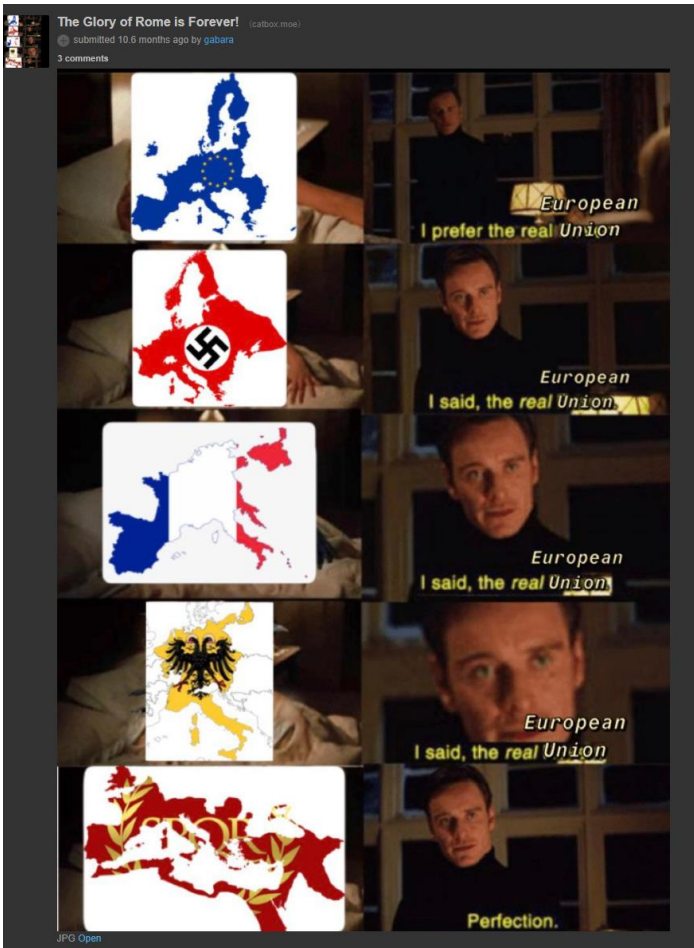
Zoals de voorbeelden uit de voorgaande hoofdstukken zijn er online nog in grote getale te vinden. Naast Sparta komt ook Athene regelmatig aan bod en passeren er nog andere filosofen, onder wie Aristoteles, de revue. Er wordt op fora veel en hevig gediscussieerd over verschillende domeinen van de klassieke oudheid. Naast artikelen en berichten op fora gebruikt *alt-right* de klassieke oudheid ook in verschillende andere vormen. Eén daarvan is erg typisch voor *alt-right*: *memes*.

De bekendste *meme* bij *alt-right* is het figuurtje *Pepe the Frog*. Het figuurtje wordt ook regelmatig in scènes geplaatst gelinkt aan de klassieke oudheid. Zo zijn er voorbeelden van *Pepe the Frog* als Romeins legionair of stelt hij Brutus voor op het moment dat hij Julius Caesar vermoordt.

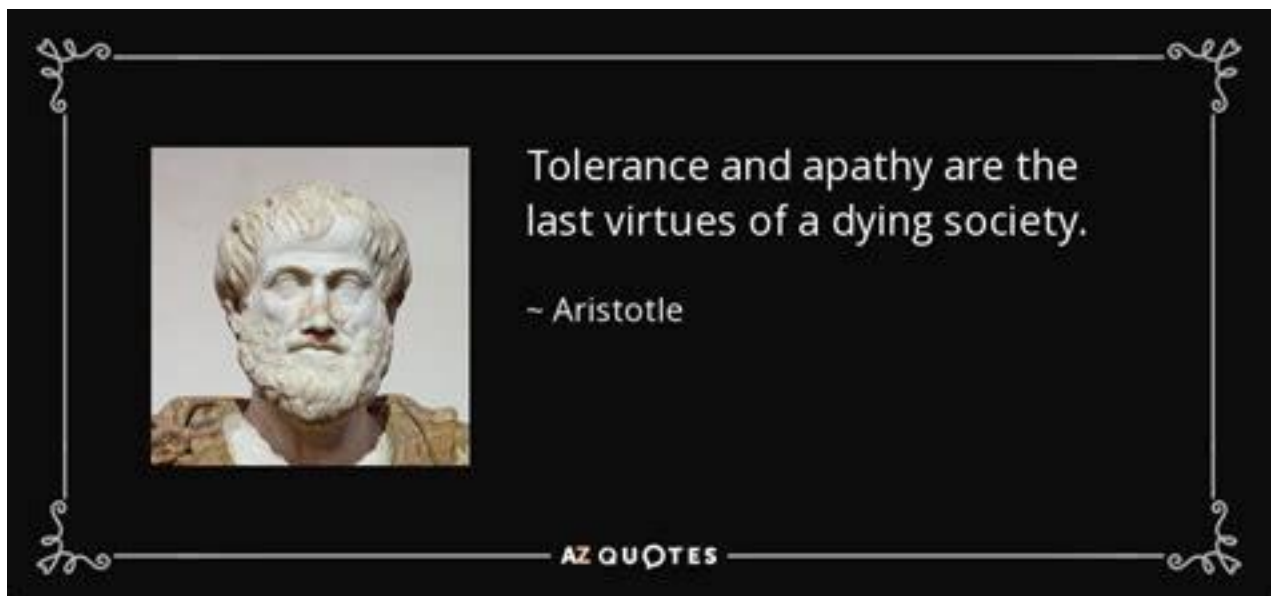
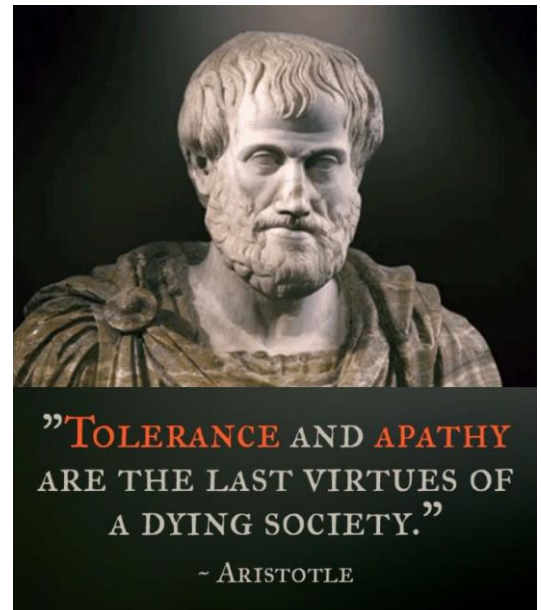
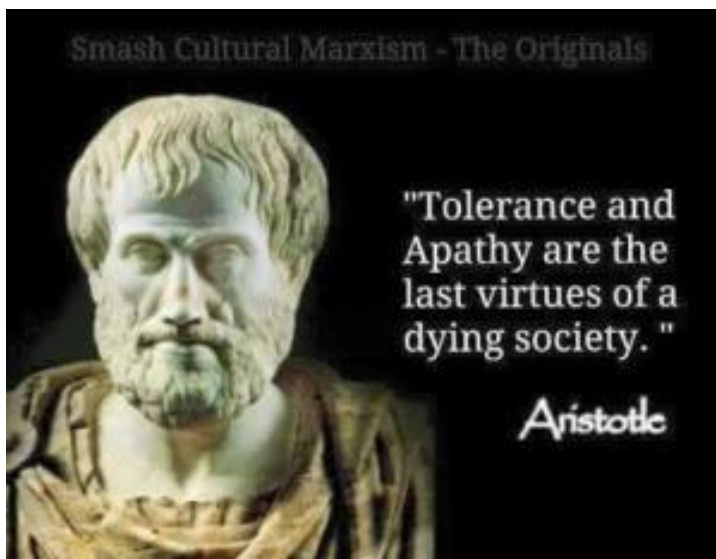
Figuur 15 memes met Pepe the Frog

In andere memes wordt dan weer de nadruk gelegd op de grootheid van het Romeinse Rijk zoals in de voorbeelden hieronder die werden geplaatst onder de titel *The Glory of Rome is Forever!*.

Figuur 16 memes op de website Voat

In sommige van deze *memes* komen ook valse toewijzingen voor zoals hier het geval is bij een citaat dat wordt toegewezen aan Aristoteles. Deze passus is niet te vinden in het werk van Aristoteles, wel bij de katholieke acteur Hutton Gibson die eveneens gekend staat om zijn antisemitisch gedachtegoed en ontkenning van de Holocaust.⁶⁰

Figuur 17 voorbeelden van memes met het citaat toegeschreven aan Aristoteles

⁶⁰ Fake Aristotle Quote Opposing Human Rights for Immigrants, Pharos, < <https://pharos.vassarspaces.net/2019/11/15/fake-aristotle-quote-opposing-human-rights-for-immigrants/> >, geraadpleegd op 7/05/2021.

Naast memes kan de invloed van de klassieke oudheid ook aangetroffen worden in minder opvallende vormen. Zo stelde de redactie van *Pharos* een lijst samen van *alt-righters* die een pseudoniem aannemen dat gebaseerd is op de oudheid. Enkele voorbeelden zijn Musonius Rufus, de man achter IdentityDixie.com een website waarop de *alt-right* podcast Rebel Yell verschijnt, Quintilian en Titus Quintus auteurs bij *Counter-Currents* of Virgil die artikelen zoals: *America Has Been Warned: Edward Gibbon's The Decline and Fall of the Roman Empire* schrijft voor Breitbart. Berucht *alt-righter* Milo Yiannopoulos' Twitternaam was @Nero voor hij verbannen werd op *Twitter*.⁶¹ Op het online platform *Telegram* is ook *The Noticer* terug te vinden op dit account worden antisemitische berichten geplaatst. Hun profielfoto heeft een afbeelding van Cicero met lasers in de ogen.

Milo Yiannopoulos
 @Nero0k

Figuur 19 Twitter van Milo Yiannopoulos

VIRGIL: MAKING AMERICA GREAT AGAIN—OR NOT: THE ESTABLISHMENT TARGETS TRUMP'S TOP STRATEGIST

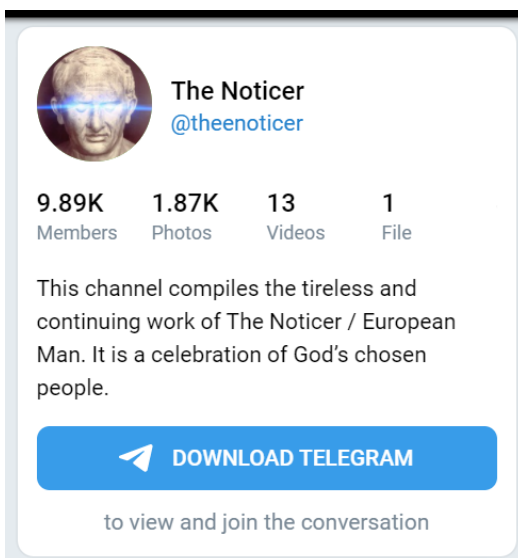

by VIRGIL | 15 Jan 2017 | 3,336

Part Three of a three-part series...

In Part One we saw how the gospel of globalism inspires its believers to disdain, even

Figuur 20 artikel van 'Virgil' op Breitbart

Figuur 18 het profiel The Noticer op Telegram

⁶¹ *Classics and the Alt-Right: Historicizing Visual Rhetorics of White Supremacy*, < <https://sites.lsa.umich.edu/learn-speak-act/2018/02/15/classics-and-the-alt-right/> >, geraadpleegd op 15/11/2020.

Een opvallende tendens is dat het aantal *memes* en berichten op fora met betrekking tot de oudheid en racistisch of xenofobisch gedachtegoed redelijk beperkt blijft. De voorbije maanden volgde ik onder een valse naam voor deze studie verschillende *reddit*-pagina's, mensen via *Gab* en *Twitter*, dit bracht slechts zeer weinig resultaat op. Vooral de val van Rome en immigratie werden veel besproken. Op *4chan* en *VOAT* daarentegen waren discussies over de klassieke oudheid niet vreemd en op websites die zich profileren als *alt-right* is er een overvloed aan artikelen met oudheidkundige thema's of kleine verwijzingen naar de klassieke oudheid. Dit alles staat in schril contrast met de bevindingen van Donna Zuckerberg in haar studie naar misogynie en de klassieke oudheid bij *alt-right*. Zij volgde net als deze studie de in quarantaine⁶² geplaatste *Reddit* pagina *r/TheRedPill*. Deze pagina is vooral gericht op vrouwenhaat en was voor Zuckerberg een bron aan informatie, voor deze studie was de pagina minder relevant.⁶³

Factoren die hier een grote rol in kunnen spelen is de aard van de bronnen en de kennis over *alt-right* die groter wordt. Een groot deel van *Reddit*-pagina's is verwijderd of ze veranderen steeds van naam om hieraan te kunnen ontsnappen. Dat was nog niet het geval toen het boek van Zuckerberg verscheen. Websites schieten steeds sneller in actie om *alt-right* buiten strijd te zetten. *Alt-right* is steeds moeilijker te vinden met een simpele *google search*, een positieve trend.

⁶² *Reddit* plaatst pagina's die haatdragende berichten verspreiden in quarantaine. Als een gebruiker deze pagina wil volgen moet hij aangeven dat hij weet dat deze berichten haatdragend kunnen zijn en verder gaat op eigen risico.

⁶³ Donna ZUCKERBERG, *Not All Dead White Men, Classics and Misogyny in the Digital Age*.

Alt-right of Nazi-Duitsland?

Figuur 21 Hitler naast een kopie van de Discobolus in München

De manier waarop *alt-right* gebruik maakt van de klassieke oudheid is niet nieuw en het is ook niet moeilijk te achterhalen waar ze de mosterd haalden. Ook Hitler en Mussolini hadden grote interesse in de klassieke oudheid. *Alt-right* websites en fora staan bol van verheerlijking van het Derde Rijk en Hitler.

Zo waren volgens Hitler de Grieken eigenlijk Germanen. Enkele werken uit 19e eeuw Duitsland spelen in deze gedachtegang een centrale rol. Net als Sims in het artikel op *American Renaissance* worden de Doriërs door Rosenberg gezien als een volk dat uit het Noorden van Europa afkomstig is. Het noorden van Duitsland wel te verstaan, daarom zijn de Doriërs Germanen. De nazi-ideoloog Rosenberg werkte deze ideeën uit in *De mythe van de twintigste eeuw* waarin hij voortbouwt op het werk van de 19^e eeuwse Duitse academicus Karl-Otfried Müller.⁶⁴

Hans F. K. Günther is in dit verhaal ook een protagonist door zijn werk op vlak van de rassenbiologie. Hij en Hitler zagen Sparta net als *alt-right* aanhangers als een ideale staat en ook Plato en *De Staat* komen aan bod. Vooral ook weer de eugenetica trekt de aandacht.⁶⁵ Andrew Anglin, redacteur van de neonazi website *The Daily Stormer*, maakte zelfs een fout toen hij een artikel schreef over *De Staat*. Later bleek namelijk dat hij geen passages uit *De Staat* had geciteerd maar wel uit Hitlers *Mein Kampf*.⁶⁶

⁶⁴ Toon VAN HOUDT, *Mietjes, monsters en barbaren. Hoe we de klassieke oudheid gebruiken om onszelf te begrijpen*, Antwerpen: Polis, 2015.p 241-265

⁶⁵ Ibidem.

⁶⁶ *Bait and Switch: Plato's Republic and Hitler's Mein Kampf*, Pharos, < <https://pharos.vassarspaces.net/2020/03/06/daily-stormer-brett-kavanaugh-plato-republic-hitler-mein-kampf/> >, geraadpleegd op 15/07/2021.

Net als de nazi's is *alt-right* sterk antisemitisch. Op *The Daily Stormer* verscheen een artikel met als titel: *The Roman Empire's Jewish Problem*. Dit artikel is in feite een opsomming van citaten uit de late oudheid en vroege Christendom over het jodendom en joden. Of dat wil de auteur de lezer toch doen geloven. Zo wordt het eerste citaat toegeschreven aan Cicero, maar het is nergens in zijn werk te vinden. Daarenboven is er geen bronvermelding te vinden in het artikel. Sommige citaten zijn correct, andere gefabriceerd of vervormd.⁶⁷

Op de website van het *Southern Poverty Law Center* werd ook een lijst samengesteld met de meest gebruikte vlaggen op rally's van *alt-right*. In deze lijst staat het pamflet van de *Unite the right rally* waar de letters 'SPQR' op te zien zijn en verder in de lijst is ook een vlag met wederom 'SPQR' en een arend met in de klauwen een *fascies* of roedebundel opgenomen.⁶⁸ De roedebundel of *fascio littorio* was het symbool van fascistisch Italië onder Benito Mussolini.⁶⁹

Figuur 22 pamflet 'Unite the Right Rally' Charlottesville 2017

Figuur 23 vlag met arend en roedenbundel

⁶⁷ *Ancient Roman Quotes on Notorious Nazi Website*, < <https://pharos.vassarspaces.net/2019/04/12/ancient-roman-quotes-on-notorious-nazi-website/> >, geraadpleegd op 15/07/2021.

⁶⁸ *Flags and Other Symbols Used By Far-Right Groups in Charlottesville*, Southern Poverty Law Center, < <https://www.splcenter.org/hatewatch/2017/08/12/flags-and-other-symbols-used-far-right-groups-charlottesville> >, geraadpleegd op 15/07/2021.

⁶⁹ Joshua ARTHURS, "Bathing in the Spirit of Eternal Rome: The Mostra Augustea della Romanità", in: Kyriakos DEMETRIOU en Helen ROCHE (red.), *Brill's Companion to the Classics, Fascist Italy and Nazi Germany*, nr. 12, Leiden: Brill, 2018.

Conclusie

Alt-right is en blijft een concept dat moeilijk te vatten is. De verdeeldheid binnen *alt-right*, het ontbreken van een leider en grote hoeveelheid subgroepen zorgt voor een versplinterd beeld. Het blijft daarenboven een voornamelijk Amerikaans fenomeen. In dit onderzoek naar de toe-eigening van de Grieks-Romeinse oudheid door *alt-right* lag de focus op xenofobie en racisme en antisemitisme. De aard van de gebruikte bronnen brengt verschillende problemen met zich mee. De vluchtigheid en constante veranderingen op het internet bijvoorbeeld hebben als gevolg dat het moeilijk is om vast te stellen wat de omvang van dit fenomeen is.

De klassieke oudheid is echter een thema dat regelmatig aan bod komt bij *alt-right*. Die interesse stemt waarschijnlijk uit het beeld dat ze hebben van de klassieke oudheid als de bakermat van onze beschaving en het idee dat zij recht van die grote cultuur afstammen. Uit dit onderzoek blijkt dat dit vooral in de vorm is van artikelen en essays, het zogenoemde *Highbrow white nationalism*. De belangrijkste inspiratiebronnen zijn Sparta, Plato en de val van Rome. De meeste vormen van toe-eigening van de klassieke oudheid door *alt-right* die hier werden besproken getuigen van apert misbruik. Het beeld van Sparta is verouderd, de tegenstelling van Oost en West wordt uitvergroot. Plato's werk was een gedachte-experiment, niet bedoeld voor praktische uitwerking en toch ziet *alt-right* zijn werk als morele verantwoording voor eugenetica en het creëren van een *white ethnostate*. De val van het West-Romeinse Rijk is een voorbode voor wat de VS en Europa zullen meemaken als migratie niet wordt tegengehouden, maar er wordt niet gekeken naar de andere oorzaken die hebben geleid tot deze val. Er worden ook gewoon citaten foutief toegedicht aan antieke auteurs of zelfs verzonnen. Het idee heerst hier dat alles wat klassieke oudheid is goed is.

De belangrijkste inspiratiebronnen voor *alt-right* blijven het Nazisme en Hitler en de meeste berichten op *4chan* en *Reddit* gaan dan ook daarover. Veel van de ideeën over de klassieke oudheid bij *alt-right* zijn in meer of mindere mate overgenomen uit het nazisme.

In tegenstelling tot het onderzoek van Donna Zuckerberg, waar misogynie en de klassieken bij *alt-right* centraal staan, is racisme gelinkt aan de Grieks-Romeinse oudheid bij *alt-right* niet zo sterk aanwezig op websites zoals *Reddit* in de vorm van *memes*. Wel zijn er eindeloos veel verwijzingen naar de klassieke beeldhouwkunst en architectuur die voorbij komen in logo's en afbeeldingen op websites.

Het onderzoek hier bleef beperkt tot afbeeldingen, memes en artikelen online. Het is moeilijk te achterhalen wat schuilgaat in het hoofd van de mannen met Spartaanse helmen. Welke opleiding hebben zij genoten, welke boeken hebben ze gelezen en nog veel andere vragen zijn moeilijk te beantwoorden op basis van

enkele beelden. Daarom zou het afnemen van interviews en enquêtes bij aanhangers van *alt-right* een goede volgende stap zijn bij verder onderzoek binnen dit thema. Daarbij zou ook verder onderzoek kunnen worden gevoerd naar het *dark web*. Vormen van onderzoek die hier omwille van de beperkingen die een masterproef met zich meebrengt niet werden uitgevoerd.

Een studie als deze doet ook enkele vragen oprijzen die moeilijker te beantwoorden zijn. Waarom bestuderen we de oudheid en hoe moeten we ermee omgaan? Kan de klassieke oudheid nog steeds gezien worden als een voorbeeld? Een dokter nu gaat ook geen operatie uitvoeren aan de hand van een geschrift van 2000 jaar oud, wat dan met toepassingen van ideeën zoals die van Plato en *De Staat*?

Bibliografie

Bronnen

HERODOTUS, *The Persian Wars*. ed. trad., GODLEY A. D., dln 1 (The Loeb Classical Library, Harvard University Press), Cambridge (Mass.) en Londen, 1920

PLUTARCHUS, *Moralia III*, ed. trad., BABBIT Frank Cole (The Loeb Classical Library, Harvard University Press), Cambridge (Mass.) en Londen, 1931

PLATO, *Republic*, ed. trad., EMLYN-JONES Chris. J. PREDDY William (The Loeb Classical Library, Harvard University Press), Cambridge (Mass.) en Londen, 2013

Secundaire literatuur

Alt-Right in Oxford English Dictionary, Oxford University Press. <https://www-oed-com.kuleuven.ezproxy.kuleuven.be/view/Entry/66413266?redirectedFrom=alt-right#eid>, geraadpleegd op 08/02/2021.

Alt-Right, < <https://www.splcenter.org/fighting-hate/extremist-files/ideology/alt-right> >, geraadpleegd op 08/02/2021.

Andrew Anglin, Southern Poverty Law Center, < <https://www.splcenter.org/fighting-hate/extremist-files/individual/andrew-anglin> >, geraadpleegd op 15/07/2021.

Richard Bertrand Spencer, Southern Poverty Law Center, < <https://www.splcenter.org/fighting-hate/extremist-files/individual/richard-bertrand-spencer-0> >, geraadpleegd op 08/02/2021.

Wat is het dark web?, NPO kennis, < https://npokennis.nl/longread/7642/wat-is-het-dark-web?at_medium=sl&at_campaign=ntr_npo_kennis_longreads&at_platform=google >, geraadpleegd op 12/07/2021.

ARTHURS Joshua, "Bathing in the Spirit of Eternal Rome: The Mostra Augustea della Romanità", in: Kyriakos DEMETRIOU en Helen ROCHE (red.), *Brill's Companion to the Classics, Fascist Italy and Nazi Germany*, nr. 12, Leiden: Brill, 2018.

Classicist receives death threats from alt-right over art historical essay, Artforum, < <https://www.artforum.com/news/classicist-receives-death-threats-from-alt-right-over-art-historical-essay-68963> >, geraadpleegd op 12/12/2020.

BIRLEY Anthony R., *Septimius Severus. The African Emperor*, London and New York: Routledge, 1988.

BLOCKMANS Wim en Peter HOPPENBRAUWERS, *Eeuwen des ondersheids. Een geschiedenis van middeleeuws Europa*, Amsterdam: Bert Bakker, 2016.

Why We Need to Start Seeing the Classical World in Color, Hyperallergic, <

<https://hyperallergic.com/383776/why-we-need-to-start-seeing-the-classical-world-in-color/> > ,

geraadpleegd op 12/12/2020.

BOND Sarah E. , "This Is Not Sparta.Why the Modern Romance With Sparta Is a Bad One.", 2018, <

<https://eidolon.pub/this-is-not-sparta-392a9ccddf26> > .

BRINKMANN Vinzenz, "De kleuren van de archaische en vroeg-klassieke sculptuur", in: Herman BRIJDER,

Geralda JURRIAANS en Marion MOSLER (red.), *Kleur! Bij de Grieken en de Etrusken*, Zwolle:

Uitgeverij Waanders, 2006.

---, "Onderzoek de kleur van beeldhouwwerk uit de oudheid", in: Herman BRIJDER, Geralda JURRIAANS

en Marion MOSLER (red.), *Kleur! Bij de Grieken en de Etrusken*, Zwolle: Uitgeverij Waanders,

2006.

CASTAÑO DÍAZ Carlos Mauricio, "Defining and characterizing the concept of Internet Meme", *CES*

Psicología, 6/2, 2013, 82-104.

National Vanguard, < <https://www.splcenter.org/fighting-hate/extremist-files/group/national-vanguard> > ,

geraadpleegd op 06/07/2021.

DE POURCQ Maarten, "De Romeinen van Bart De Wever. Klassieke referenties in de hedendaagse

politieke cultuur", *Lampas. Tijdschrift voor classici*, 48/4, 2015, 411-423.

DHONT Marieke, Jeroen LAUWERS en Xanne HUYBRECHT, "'This is Sparta!': Discourse, Gender, and the

Orient in Zack Snyder's 300", in: Almut-Barbara RENGER en John SOLOMON (red.), *Ancient*

Worlds in Film and Television. Gender and Politics, Metaforms, dl. 1, Leiden: Brill, 2013, 65-78.

Plato's Racial Republic, The Occidental Observer, <

<https://www.theoccidentalobserver.net/2016/08/29/platos-racial-republic/> > , geraadpleegd op

7/03/2021.

The Wisdom of the Ancients, Part 1: Greek City-States as Ethnostates, The Occidental Observer, <

<https://www.theoccidentalobserver.net/2017/02/08/the-wisdom-of-the-ancients-part-1-greek-city-states-as-ethnostates/> > , geraadpleegd op 07/03/2021.

FORSCHER Patrick S. en Nour S. KTEILY, "A psychological Profile of the Alt-Right", *Perspectives on*

Psychological Science, 15/1, 2020, 90-116.

GIBBON Edward, *The decline and fall of the Roman empire*

Edward Gibbon ; edited, abridged, and with a critical foreword by Hans-Friedrich Mueller ; introduction

by Daniel J. Boorstin ; illustrations by Giovanni Battista Piranesi., 2 dln., dl. 2, New York:

Modern Library, 2003.

GRUEN Erich S., *Rethinking the Other in Antiquity* Princeton: Princeton University Press, 2012.

- HARPER Kyle, *The Fate of Rome. Climate, Disease and the End of an Empire*, Princeton, New jersey: Princeton University Press, 2017.
- HAWLEY George, *Making sense of the alt-right*, New York: Columbia University Press, 2017.
- HERMANSSON Patrik, David LAWRENCE, Joe MULHALL e.a., *The International Alt-Right. Fascism for the 21st Century?*, s.l.: Routledge, 2020.
- HODKINSON Stephen, "Transforming Sparta: New approaches to the study of Spartan society", *Ancient History: Resources for Teachers* 41-44, 2015, 1-42.
- IRO, "Volgelingen van Steve Bannon moeten abdij in Italië verlaten", *De Standaard*, 29/07/2021.
- ISAAC Benjamin, *The Invention of Racism in Classical Antiquity*, Princeton: Princeton University Press, 2004.
- LEVICK Barbara M., *Julia Domna, Syrian empress*, London: Routledge, 2007.
- MALY Ico, *Nieuw Rechts*, Berchem: EPO, 2018.
- MAY Rob en Matthew FELDMAN, "Understanding the Alt-Right. Ideologues, 'Lulz' and Hiding in Plain Sight", in: Maik FIELITZ en Nick THURSTON (red.), *Post-Digital Cultures of the Far Right Online Actions and Offline Consequences in Europe and the US*, Bielefeld: transcript-Verlag, 2019, 25-36.
- MCALEAR Thomas, *Plato's Republic. An Introduction*, Cambridge: OpenBook Publishers, 2020.
- MCCOSKEY Denise Eileen, "Beware of Greeks Bearing Gifts: How Neo-Nazis and Ancient Greeks Met in Charlottesville", *ORIGINS. Current Events in Historical Perspective*, 11/11, 2018.
- MEIJER Fik, *De sluier van Cicero, van Catilina tot Baudet* Amsterdam: Athenaeum-Polak & Van Genneep, 2018.
- , *Vreemd volk. Integratie e, discriminatie in de Griekse en Romeinse wereld*, Amsterdam: Athenaeum-Polak & Van Genneep, 2019.
- MINNA STERN Alexandra, *Proud Boys and the White Ethnostate. How the Alt-right is warping the American Imagination*, Boston: Beacon Press, 2019.
- Alt Right versus New Right*, Counter-Currents Publishing, < <https://counter-currents.com/2017/02/alt-right-versus-new-right/> >, geraadpleegd op 10/05/2021.
- Classics and the Alt-Right: Historicizing Visual Rhetorics of White Supremacy*, < <https://sites.lsa.umich.edu/learn-speak-act/2018/02/15/classics-and-the-alt-right/> >, geraadpleegd op 15/11/2020.
- NAEREBOUT F.G. en H.W. SINGOR, *De Oudheid. Grieken en Romeinen in de context van de wereldgeschiedenis*, Amsterdam: Ambo-Anthos, 2017.

- Athens and Sparta (Pharos Surveys of Appropriations)*, Pharos. Doing Justice to the Classics, < <https://pharos.vassarspaces.net/2021/03/12/athens-sparta-pharos-surveys/> >, geraadpleegd op 06/07/2021.
- PHAROS, "This is Not Sparta", 2017, < <https://pharos.vassarspaces.net/2017/11/18/this-is-not-sparta/> >.
- Ancient Roman Quotes on Notorious Nazi Website*, < <https://pharos.vassarspaces.net/2019/04/12/ancient-roman-quotes-on-notorious-nazi-website/> >, geraadpleegd op 15/07/2021.
- Fake Aristotle Quote Opposing Human Rights for Immigrants*, Pharos, < <https://pharos.vassarspaces.net/2019/11/15/fake-aristotle-quote-opposing-human-rights-for-immigrants/> >, geraadpleegd op 7/05/2021.
- Greco-Roman Antiquity in the Pseudo-Academic Journal of White Supremacy*, < <https://pharos.vassarspaces.net/2019/03/22/greco-roman-antiquity-in-the-pseudo-academic-journal-of-white-supremacy/> >, geraadpleegd op 20/05/2021.
- White Supremacist takes Inspiration from Ancient Eugenics*, < <https://pharos.vassarspaces.net/2019/03/08/white-supremacist-takes-inspiration-from-ancient-eugenics/> >, geraadpleegd op 15/03/2021.
- Bait and Switch: Plato's Republic and Hitler's Mein Kampf*, Pharos, < <https://pharos.vassarspaces.net/2020/03/06/daily-stormer-brett-kavanaugh-plato-republic-hitler-mein-kampf/> >, geraadpleegd op 15/07/2021.
- PURSHOUSE Luke, *Plato's Republic. A Reader's Guide*, Hampshire: Continuum International Publishing group, 2006.
- ROOSE Kevin, "The Alt-Right Created a Parallel Internet. It's an Unholy Mess.", *The New York Times*, 2017.
- What Race Were the Greeks and Romans?*, American Renaissance, < <https://www.amren.com/news/2016/10/what-race-were-the-ancient-greeks-and-romans/> >, geraadpleegd op 12/04/2021.
- Flags and Other Symbols Used By Far-Right Groups in Charlottesville*, Southern Poverty Law Center, < <https://www.splcenter.org/hatewatch/2017/08/12/flags-and-other-symbols-used-far-right-groups-charlottesville> >, geraadpleegd op 15/07/2021.
- TOKMETZIS Dimitri, Dennis L'AMI en mick VAN BIEZEN, "Thierry Baudet ontmoette in het geheim een Amerikaanse racist van Alt-right", *De Correspondent*, 2017, < <https://decorrespondent.nl/7738/thierry-baudet-ontmoette-in-het-geheim-een-amerikaanse-racist-van-alt-right/376817386-2d11d76b> >, geraadpleegd op 10/05/2021.

VAN HOUDT Toon, *Mietjes, monsters en barbaren. Hoe we de klassieke oudheid gebruiken om onszelf te begrijpen*, Antwerpen: Polis, 2015.

I Can't Keep It Up, < <https://searchvoat.co/v/announcements/4169936> >, geraadpleegd op 7/7/2021.

The Meaning Behind Molon Labe, a Favored Gun Rights Slogan of Oregon Sheriff John Hanlin, The Trace, < <https://www.thetrace.org/2015/10/oregon-sheriff-molon-labe-sandy-hook/> >, geraadpleegd op 10/06/2021.

How to Be a Good Classicist Under a Bad Emperor, Eidolon, < <https://eidolon.pub/how-to-be-a-good-classicist-under-a-bad-emperor-6b848df6e54a> >, geraadpleegd op 20/11/2020.

ZUCKERBERG Donna, *Not All Dead White Men, Classics and Misogyny in the Digital Age*, Cambridge: Harvard University Press, 2018.